

Chambre des Représentants

SÉSSION 1985-1986

24 JANVIER 1986

PROJET DE LOI

portant approbation des actes internationaux suivants :

- a) la Convention entre la Belgique et l'Italie en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir la fraude et l'évasion fiscales en matière d'impôts sur le revenu et le Protocole final signés à Rome, le 29 avril 1983;
- b) le Protocol additionnel modifiant ce Protocole final signé à Rome, le 19 décembre 1984.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Gouvernement soumet aujourd'hui à Votre approbation les actes internationaux suivants : a) la convention entre la Belgique et l'Italie en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir la fraude et l'évasion fiscales en matière d'impôts sur le revenu et le protocole final y annexé signés à Rome, le 29 avril 1983; b) le protocole additionnel modifiant ce protocole final signé à Rome, le 19 décembre 1984.

Ces actes doivent remplacer la convention et le protocole final visant aux mêmes fins que les deux pays avaient signés le 19 octobre 1970.

I. — Raison d'être d'une nouvelle convention

La convention actuellement en vigueur a été conclue à une époque où l'Italie connaissait un système d'impôts cédulaires, coiffés d'un impôt complémentaire progressif, analogue à celui existant dans notre pays avant la réforme fiscale de 1962.

En 1971 cependant, l'Italie a mis en place un nouveau système fiscal basé sur la globalisation des revenus et ne comprenant plus que deux impôts établis, l'un sur le revenu des personnes physiques, et l'autre, sur le revenu des personnes juridiques complètes,

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1985-1986

24 JANUARI 1986

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

- a) de Overeenkomst tussen België en Italië tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting op het gebied van belastingen naar het inkomen, en het Slotprotocol, ondertekend te Rome op 29 april 1983;
- b) het aanvullend Protocol tot wijziging van dit Slotprotocol, ondertekend te Rome, op 19 december 1984.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Regering onderwerpt heden aan Uw goedkeuring de volgende internationale akten : a) de overeenkomst tussen België en Italië tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting op het gebied van belastingen naar het inkomen en het daaraan toegevoegde slotprotocol, ondertekend te Rome op 29 april 1983; b) het aanvullend protocol tot wijziging van dit slotprotocol, ondertekend te Rome op 19 december 1984.

Deze akten moeten de overeenkomst en het slotprotocol vervangen die de twee landen tot dezelfde doeleinden op 19 oktober 1970 hadden ondertekend.

I. — Bestaansreden van een nieuwe overeenkomst

De thans van kracht zijnde overeenkomst werd gesloten op een tijdstip waarop Italië een stelsel van cedulaire belastingen met een progressieve, aanvullende belasting kende, nagenoeg zoals dat in ons land vóór de belastinghervorming van 1962 bestond.

In 1971 heeft Italië echter een nieuw belastingsysteem ingevoerd dat gesteund is op de samenvoeging van de inkomsten en dat slechts twee belastingen omvat waarvan de ene op het inkomen van natuurlijke personen en de andere op het inkomen van

il est vrai, par un impôt local sur certains revenus de sources italiennes.

Cette refonte du système fiscal italien était de nature à entraîner des difficultés au niveau de l'interprétation et de l'application de la convention de 1970 dont certaines dispositions devaient dès lors être nécessairement renégociées.

Toutefois, plutôt que de se borner à discuter la conclusion d'un simple avenant, on s'est rangé du côté belge au souhait exprimé par l'Italie de négocier une nouvelle convention s'inspirant davantage du modèle de convention de l'O.C.D.E. révisé en 1977.

II. — Principales modifications par rapport à la convention du 19 octobre 1970

1. Impôts visés par la Convention (art. 2)

La liste des impôts visés par la convention a été revue de façon à reprendre les impôts sur les revenus désormais en vigueur dans les deux pays.

2. Régime applicable aux revenus mobiliers dans l'Etat de la source

a) Rejet du principe de la force attractive de l'établissement stable.

En vertu de la théorie dite de la force attractive de l'établissement stable, les dividendes, les intérêts et les redevances qui proviennent de sources situées dans un Etat et sont payés à des résidents de l'autre Etat ne devraient pas bénéficier, dans l'Etat de la source, des réductions ou exonérations d'impôts prévues par la convention dès lors simplement que le bénéficiaire des revenus y possède un établissement stable et alors même que celui-ci n'interviendrait en aucune façon dans les opérations génératrices des revenus.

Lors de l'élaboration du modèle de convention de l'O.C.D.E., l'Italie avait émis de nettes réserves sur les articles 10, 11 et 12 de ce modèle dont les dispositions s'opposent à l'application de la théorie de la force attractive de l'établissement stable.

Au cours des négociations belgo-italiennes, l'Italie a admis cependant la solution préconisée par l'O.C.D.E. L'assouplissement de la position italienne en la matière constitue un progrès sérieux.

b) Dividendes (art. 10).

Si le régime prévu dans la convention de 1970 a été purement et simplement reconduit (plafonnement de l'impôt dû dans l'Etat de la source à 15 % du montant brut des revenus), on n'en a pas moins tenté du côté belge d'obtenir en faveur des actionnaires belges de sociétés italiennes le crédit d'impôt instauré en Italie en faveur des actionnaires de ces mêmes sociétés qui sont des résidents de l'Italie.

Du côté italien, on a fait valoir qu'on ne pouvait envisager d'accorder ce crédit d'impôt aux résidents de la Belgique que moyennant octroi du crédit d'impôt belge (pourtant d'une nature assez différente) aux actionnaires italiens de sociétés belges, ce qui, on le sait, est tout à fait contraire à la position habituelle de la Belgique. Celle-ci a toutefois obtenu un engagement italien d'entamer de nouvelles négociations au sujet de l'imposition des dividendes de sources italiennes recueillis par des résidents de la Belgique, au cas où l'Italie accorderait sans contrepartie son crédit d'impôt aux résidents d'un pays tiers ayant un système

rechtspersonen wordt gevestigd. Deze belastingen worden weliswaar aangevuld met een lokale belasting op bepaalde inkomsten van Italiaanse oorsprong.

De hervorming van het Italiaanse belastingstelsel deed moeilijkheden rijzen bij de interpretatie en de toepassing van de overeenkomst van 1970 zodat over sommige bepalingen ervan noodzakelijkerwijze opnieuw moest worden onderhandeld.

Eerder dan zich te beperken tot het onderhandelen over het sluiten van een avenant, heeft men zich van Belgische zijde geschikt naar Italië dat wenste te onderhandelen over een nieuwe overeenkomst die nauwer zou aansluiten bij het in 1977 herwerkte OESO-modelverdrag.

II. — Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de overeenkomst van 19 oktober 1970

1. Belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is (art. 2)

De lijst van de door de overeenkomst bedoelde belastingen werd aangepast om de inkomstenbelastingen die heden in de twee landen van kracht zijn op te nemen.

2. Regeling die in de bronstaat op de roerende inkomsten van toepassing is

a) Afwijzing van het beginsel van de aantrekkingsskracht van de vaste inrichting.

Krachtens de zogenaamde theorie van de aantrekkingsskracht van de vaste inrichting zouden dividenden, interesses en royalty's uit bronnen in een Staat die aan inwoners van de andere Staat worden betaald, in de bronstaat niet mogen genieten van de in de overeenkomst bepaalde verminderingen of vrijstellingen van belasting op grond van de enkele omstandigheid dat de genietende aldaar over een vaste inrichting beschikt, zelfs wanneer deze geenszins zou betrokken zijn bij de verrichtingen die de inkomsten opleveren.

Bij de voorbereiding van het OESO-modelverdrag maakte Italië duidelijk voorbehoud omtrent de artikelen 10, 11 en 12 van dit model waarvan de bepalingen zich verzetten tegen de toepassing van de theorie van de aantrekkingsskracht van de vaste inrichting.

In de loop van de Belgisch-Italiaanse besprekkingen heeft Italië echter de oplossing aanvaard die de OESO aanbeveelt. De versoepeling van het Italiaanse standpunt ter zake betekent een belangrijke vooruitgang.

b) Dividendes (art. 10).

De in de overeenkomst van 1970 bepaalde regeling werd gewoonweg overgenomen (beperking van de in de bronstaat verschuldigde belasting tot 15 % van het brutobedrag van de inkomsten). Dit betekent niet dat van Belgische zijde niet werd getracht ten voordele van de Belgische aandeelhouders van Italiaanse vennootschappen het belastingkrediet te bekomen dat in Italië is ingesteld ten gunste van de aandeelhouders van die vennootschappen die inwoners van Italië zijn.

Van Italiaanse zijde liet men gelden dat de toekenning van dit belastingkrediet aan inwoners van België slechts in overweging kon worden genomen indien het Belgische belastingkrediet — dat in wezen nochtans vrij verschillend is — aan de Italiaanse aandeelhouders van Belgische vennootschappen zou worden toegekend, wat, zoals bekend, volledig ingaat tegen het gebruikelijke standpunt van België. Er werd evenwel van Italië de verbintenis bekomen dat nieuwe onderhandelingen zullen worden aangeknapt over de belastingheffing van dividenden van Italiaanse oorsprong die door Belgische inwoners worden verkregen, indien

préventif de la double imposition économique des dividendes nationaux similaire à celui de la Belgique.

c) Intérêts (art. 11).

La Belgique a pu, d'une manière générale, faire reconduire le régime prévu dans la convention de 1970 (suivant lequel l'impôt pouvant généralement être perçu dans l'Etat de la source sur les intérêts doit être plafonné à 15 % du montant brut des revenus) malgré une demande de réduction de ce taux formulée du côté italien.

En contrepartie, elle a accepté une exemption d'impôt dans l'Etat d'où ils proviennent, des intérêts :

- de prêts nominatifs payés à un des Etats contractants ou à l'un de ses pouvoirs subordonnés;
- payés aux établissements de crédit d'un des Etats contractants sur des prêts nominatifs consentis dans le cadre d'accords intergouvernementaux.

d) Redevances (art. 12).

La nouvelle convention prévoit une imposition des redevances dans l'Etat de la source plafonnée à 5 % du montant brut des revenus.

Le maintien d'un impôt-source sur les redevances n'est pas conforme à la pratique généralement suivie par les pays industrialisés. En l'occurrence, il répond au désir de la délégation italienne, préoccupée par la fraude fiscale qui pourrait être pratiquée par le paiement de redevances.

Eu égard à l'importance respective des courants de redevances d'un pays vers l'autre, le régime retenu ne devrait pas avantager sensiblement un Etat par rapport à l'autre.

3. *Rémunérations et pensions des fonctionnaires publics (art. 19, points 2 et 3 du protocole final et art. 1 du protocole additionnel modifiant le protocole final)*

En règle générale, ces revenus resteront imposables dans l'Etat débiteur lorsque leur bénéficiaire possède la nationalité de cet Etat ou d'un Etat tiers.

Dans un souci de juste reciprocité, le régime d'imposition susvisé sera étendu aux fonctionnaires ou agents des chemins de fer, des postes, télégraphes et téléphones, des offices de tourisme, des offices du commerce extérieur et des banques nationales, bien que l'activité de certains de ces organismes puisse être considérée comme étant de nature plus ou moins commerciale.

L'article 141, 2°, du Code des impôts sur les revenus ne permettant toutefois pas à la Belgique d'imposer les fonctionnaires et agents non-résidents des organismes belges de l'espèce travaillant à l'étranger, un article 2 spécial a dû être introduit dans la loi d'approbation de la convention pour permettre à la Belgique d'exercer effectivement le pouvoir d'imposition que lui donne ladite convention.

4. *Prévention de la double imposition (art. 23)*

En Belgique, la prévention de la double imposition restera généralement régie par les règles habituelles reprises dans la convention de 1970 (méthode de l'exemption avec réserve de progressivité ou méthode de l'imputation forfaitaire pour certains revenus mobiliers).

En cas d'imputation, le taux de la quotité forfaitaire d'impôt étranger ne pourra toutefois jamais être inférieur à l'avenir aux taux de l'impôt italien perçu sur les dividendes, les intérêts et les redevances en vertu des articles 10, 11 et 12 (cf. à ce sujet n° 2 ci-avant). Par ailleurs, le régime actuel du *non bis in idem* prévu en droit interne en faveur des dividendes de participations permanentes que des sociétés belges détiennent dans le capital de

Italië het belastingkrediet zonder enige tegenprestatie zou toekennen aan inwoners van een derde land dat intern ter voorkoming van de economische dubbele belasting van dividenden een met het Belgische stelsel vergelijkbare regeling zou kennen.

c) Interesten (art. 11).

België heeft grossso modo de regeling die in de overeenkomst van 1970 is bepaald (volgens welke de belasting die in de regel in de bronstaat van interest mag worden geheven, tot 15 % van het brutobedrag van de inkomsten moet worden beperkt) kunnen behouden ondanks een verzoek van Italiaanse zijde om dit tarief te verminderen.

Als tegenprestatie heeft België vrijstelling van belasting in de bronstaat aanvaard voor interest :

- van leningen op naam betaald aan een van de overeenkomstsluitende Staten of aan een van de ondergeschikte machten daarvan;
- betaald aan kredietinstellingen van een van de overeenkomstsluitende Staten voor leningen op naam die in het kader van intergouvernementele akkoorden worden toegestaan.

d) Royalty's (art. 12).

De nieuwe overeenkomst voorziet in een belastingheffing van royalty's in de bronstaat die tot 5 % van het brutobedrag van de inkomsten wordt beperkt.

Het behoud van een bronbelasting op royalty's strookt niet met wat in de geïndustrialiseerde landen gebruikelijk is. In dit geval geeft zulks voldoening aan de wens van de Italiaanse delegatie die zwaar tilt aan mogelijke belastingontduiking via de betaling van royalty's.

Gelet op de omvang van de wederzijdse royalty-betalingen van het ene land naar het andere zal de getroffen regeling het ene land tegenover het andere niet gevoelig bevoordelen.

3. *Beloningen en pensionen van overheidsambtenaren (art. 19, punten 2 en 3 van het slotprotocol en art. 1 van het aanvullend protocol tot wijziging van het slotprotocol)*

Deze inkomsten blijven in de regel belastbaar in de Staat die de schuldenaar ervan is, indien de genietende nationaliteit van die Staat of van een derde Staat bezit.

Met het oog op een juiste wederkerigheid zal die regeling worden uitgebreid tot de ambtenaren van de spoorwegen, van de posterijen, telegrafie en telefonie, van de diensten voor toerisme, van de diensten voor buitenlandse handel en de nationale banken, ofschoon de werkzaamheden van sommige van die instellingen min of meer als handelsverrichtingen kunnen worden beschouwd.

Aangezien echter België, op grond van artikel 141, 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, geen belasting kan heffen van de ambtenaren van dergelijke Belgische overheidsdiensten die in het buitenland werkzaam zijn, diende in de wet houdende goedkeuring van de overeenkomst een bijzonder artikel 2 te worden ingevoegd om België in de mogelijkheid te stellen van het door de overeenkomst verleende recht van belastingheffing inderdaad gebruik te maken.

4. *Vermijding van dubbele belasting (art. 23)*

In België zal dubbele belasting in de regel worden vermeden volgens de gebruikelijke regels die reeds in de overeenkomst van 1970 waren opgenomen (methode van vrijstelling met progressievoorbehoud of methode van forfaitaire verrekening voor sommige roerende inkomsten).

In geval van verrekening zal het tarief van het forfaitaire gedeelte van de buitenlandse belasting in de toekomst echter nooit lager mogen zijn dan de tarieven van de Italiaanse belasting die krachtens de artikelen 10, 11 en 12 van dividenden, interesten en royalty's worden geheven (cf. hieromtrent nr. 2 hiervoor). Anderdeels werd het huidige *non bis in idem*-stelsel, waarin het interne recht voorziet voor dividenden uit vaste deelnemingen die

sociétés étrangères n'a plus été garanti par la Belgique dans la nouvelle convention.

En Italie, la double imposition sera évitée par une imputation généralisée sur l'impôt italien de l'impôt belge perçu sur les revenus belges recueillis par des résidents italiens. Cette imputation sera toutefois refusée lorsque les revenus belges auront subi en Italie — et sur demande du contribuable — une retenue libératoire de tout impôt ultérieur; en pratique, on vise ici le cas où un résident italien, personne physique, aura opté en ce qui concerne ses dividendes de sources belges pour la retenue italienne de 50 %, qui lui assure l'anonymat.

Belgische vennootschappen in het kapitaal van buitenlandse vennootschappen bezitten, in de nieuwe overeenkomst door België niet meer gewaarborgd.

In Italië zal ter vermindering van dubbele belasting de Belgische belasting die van door Italiaanse inwoners verkregen Belgische inkomsten wordt geheven, met de Italiaanse belasting worden verrekend. De verrekening zal echter worden geweigerd indien de Belgische inkomsten — op verzoek van de belastingplichtige — in Italië een heffing zullen hebben ondergaan die van elke latere belasting vrijstelt; concreet gaat het hier om het geval waarbij een natuurlijke persoon die inwoner is van Italië, de voorkeur eraan geeft op zijn Belgische dividenden een inhouding van 50 % te doen toepassen, zodat hij in Italië veilig in de anonimiteit kan blijven.

5. Assistance au recouvrement (art. 27)

La nouvelle convention contient une clause d'assistance au recouvrement de portée générale. C'est un progrès important par rapport à la convention de 1970 qui se borne à prévoir l'assistance au recouvrement des seuls impôts ayant fait l'objet d'une exonération ou d'une réduction injustifiée par suite d'une application incorrecte de la convention.

5. Invorderingsbijstand (art. 27)

De nieuwe overeenkomst bevat een clausule voor invorderingsbijstand die een algemene toepassing zal vinden. Dit betekent een belangrijke vooruitgang ten opzichte van de overeenkomst van 1970 waarin de invorderingsbijstand is beperkt tot de belastingen die ten gevolge van een onjuiste toepassing van de overeenkomst tot een niet-gerechtvaardigde vrijstelling of vermindering aanleiding hebben gegeven.

2

6. Remboursement des impôts perçus à la source (art. 28 et point 5 du protocole final)

La nouvelle convention contient une disposition spéciale réglant les grandes lignes de la procédure à suivre par les contribuables des Etats contractants désireux de faire valoir leurs droits aux dégrèvements conventionnels d'impôts dus par voie de retenue dans l'Etat de la source des revenus.

6. Teruggave van bij de bron ingehouden belastingen (art. 28 en punt 5 van het slotprotocol)

De nieuwe overeenkomst bevat een bijzondere bepaling die in grote lijnen de procedure regelt welke de belastingplichtigen van de overeenkomstslijtende Staten dienen te volgen indien zij ingevolge de overeenkomst aanspraak wensen te maken op de ontheffing van belastingen die in de bronstaat door inhouding zijn verschuldigd.

In elk geval zullen de hogerbedoelde belastingplichtigen slechts om de toepassing van de in artikel 25 bepaalde regeling voor onderling overleg kunnen verzoeken, nadat zij op grond van artikel 28 een aanvraag om teruggave hebben ingediend.

Les contribuables susvisés ne pourront, en tout état de cause, demander la mise en œuvre de la procédure amiable prévue à l'article 25 qu'après avoir introduit une demande de remboursement sur la base de l'article 28 en question.

7. Uitbreidung van de werking van de overeenkomst van 1970 tot de nieuwe Italiaanse belastingen (art. 30, § 3)

Afin de couvrir la période comprise entre la prise d'effets des nouveaux impôts italiens et la prise d'effets de la nouvelle convention, les dispositions de la convention de 1970 ont été rendues applicables aux nouveaux impôts italiens.

Ten einde de periode tussen de inwerkingtreding van de nieuwe Italiaanse belastingen en de inwerkingtreding van de nieuwe overeenkomst te overbruggen, werden de bepalingen van de overeenkomst van 1970 op de nieuwe Italiaanse belastingen toepasselijk gemaakt.

..

..

Les actes internationaux qui sont soumis aujourd'hui à votre approbation répondent au vif souci du Gouvernement d'éliminer les obstacles fiscaux que pourraient rencontrer les entreprises belges dans le développement de leurs activités en Italie et, en particulier, de régler certains problèmes auxquels ces entreprises pourraient être confrontées eu égard au remplacement des impôts italiens existant au moment de la signature de la convention de 1970 par de tout nouveaux impôts.

De internationale akten die heden aan uw goedkeuring worden onderworpen beantwoorden aan de grote bezorgdheid van de Regering om de fiscale belemmeringen, die de Belgische ondernemingen bij de ontwikkeling van hun werkzaamheden in Italië zouden kunnen ondervinden, uit de weg te ruimen en, in het bijzonder, om bepaalde problemen te regelen waarmee deze ondernemingen zouden kunnen worden geconfronteerd, gelet op de vervanging van de Italiaanse belastingen die op het ogenblik van de ondertekening van de overeenkomst van 1970 bestonden, door geheel nieuwe belastingen.

Ces actes ne peuvent que contribuer à la relance indispensable de nos exportations dans la mesure où ils marquent sur la convention antérieure certains progrès en matière de prévention de la double imposition des revenus.

Deze akten kunnen niet anders dan bijdragen tot de noodzakelijke groei van onze uitvoer, doordat ze ten opzichte van de vorige overeenkomst een zekere vooruitgang inzake vermindering van dubbele belasting van inkomsten betekenen.

C'est pourquoi le Gouvernement vous propose d'approver rapidement ces nouveaux actes internationaux, afin qu'ils puissent entrer en vigueur dans le plus bref délai.

Le projet de loi a été complété conformément à l'avis du Conseil d'Etat.

L'observation finale du Conseil d'Etat (il y a lieu d'écrire dans le texte néerlandais de la formule de présentation « *ontwerp van wet* » au lieu de « *wetsontwerp* ») n'a pas été suivie car elle est contraire à l'usage existant en cette matière.

Le Ministre des Relations extérieures,

L. TINDEMANS.

Le Ministre des Finances,

M. EYSKENS.

Le Ministre des Communications et du Commerce extérieur,

H. DE CROO.

Om die redenen stelt de Regering u voor deze nieuwe internationale akten snel goed te keuren opdat ze binnen de kortst mogelijke tijd in werking zouden treden.

Het wetsontwerp is aangevuld overeenkomstig het advies van de Raad van State.

De slotopmerking van de Raad van State (schrijven men in het indieningsformulier « *ontwerp van wet* » in plaats van « *wetsontwerp* ») is niet gevuld omdat ze strijdig is met het gebruik bestaande in deze materie.

De Minister van Buitenlandse Betrekkingen,

L. TINDEMANS.

De Minister van Financiën,

M. EYSKENS.

De Minister van Verkeerswezen en Buitenlandse Handel,

H. DE CROO.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le Conseil d'Etat, section de législation, deuxième chambre des vacations, saisi par le Ministre des Relations extérieures, le 6 mai 1985, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation de la convention entre la Belgique et l'Italie en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir la fraude et l'évasion fiscales en matière d'impôts sur les revenus et du protocole final, signés à Rome le 29 avril 1983, ainsi que du protocole additionnel modifiant le protocole final, signé à Rome le 19 décembre 1984 », a donné le 29 juillet 1985 l'avis suivant :

Observation générale

Le projet de loi soumis à l'avis du Conseil d'Etat comporte un article unique qui dispose que la convention entre la Belgique et l'Italie et le protocole final, signés à Rome le 29 avril 1983, ainsi que le protocole additionnel, signé à Rome le 19 décembre 1984, sortiront leur plein et entier effet.

Par ailleurs, dans l'exposé des motifs, sous le point II, 3, on peut lire qu'« un article 2 spécial a dû être introduit dans la loi d'approbation de la convention pour permettre à la Belgique d'exercer effectivement le pouvoir d'imposition que lui donne ladite convention ».

L'article 2 ainsi visé dans l'exposé des motifs ne figure pas dans le projet de loi d'approbation, tel qu'il est soumis au Conseil d'Etat.

Le projet doit dès lors être revu sur ce point.

Arrêté de présentation

Conformément à l'usage, il y a lieu d'écrire dans le texte néerlandais de la formule de présentation « ontwerp van wet » au lieu de « wetsontwerp ».

La chambre était composée de
MM. :

J. LIGOT, *président de chambre*;
P. FINCŒUR,
C. CLOSSET, *conseillers d'Etat*;
F. RIGAUX,
C. DESCHAMPS, *assesseurs de la section de législation*;

Mme:

R. DEROY, *greffier*;

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. TAPIE, *président de chambre*.

Le rapport a été présenté par M. G. PIQUET, *premier auditeur*.

Le Greffier,
(s.) R. DEROY.

Le Président,
(s.) J. LIGOT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede vakantiekamer, de 6de mei 1985 door de Minister van Buitenlandse Betrekkingen verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende goedkeuring van overeenkomst tussen België en Italië tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting op het gebied van belastingen naar het inkomen en van het slotprotocol, ondertekend te Rome op 29 april 1983, alsmede van het aanvullend protocol tot wijziging van het slotprotocol ondertekend te Rome op 19 december 1984 », heeft de 29ste juli 1985 het volgend advies gegeven :

Algemeene opmerking

Het voor advies aan de Raad van State voorgelegde ontwerp van wet bevat een enig artikel dat bepaalt dat de overeenkomst tussen België en Italië en het slotprotocol, ondertekend te Rome op 29 april 1983, alsmede het aanvullend protocol, ondertekend te Rome op 19 december 1984, volkomen uitwerking hebben.

Anderzijds staat in de memorie van toelichting onder punt II, 3, te lezen dat « in de wet houdende goedkeuring van de overeenkomst een bijzonder artikel 2 (diende) te worden ingevoegd om België in de mogelijkheid te stellen van het door de overeenkomst verleende recht van belastingheffing inderdaad gebruik te maken ».

Het aldus in de memorie van toelichting bedoelde artikel 2 komt niet voor in het ontwerp van wet houdende goedkeuring van de overeenkomst, zoals dit aan de Raad van State is voorgelegd.

Het ontwerp moet op dat punt dan ook worden herzien.

Indieningsbesluit

Zoals gebruikelijk is, schrijve men in het indieningsformulier : « ontwerp van wet » in plaats van « wetsontwerp ».

De kamer was samengesteld uit
de HH. :

J. LIGOT, *kamervoorzitter*;
P. FINCŒUR,
C. CLOSSET, *staatsraden*;
F. RIGAUX,
C. DESCHAMPS, *assessoren van de afdeling wetgeving*;

Mevr. :

R. DEROY, *griffier*;

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer P. TAPIE, kamervoorzitter.

Het verslag werd uitgebracht door de heer G. PIQUET, eerste auditeur.

De Griffier,
(get.) R. DEROY.

De Voorzitter,
(get.) J. LIGOT.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Relations extérieures, de Notre Ministre des Finances et de Notre Ministre des Communications et du Commerce extérieur,

NOUS AVONS ARRÉTÉ ET ARRÉTONS :

Notre Ministre des Relations extérieures, Notre Ministre des Finances et Notre Ministre des Communication et du Commerce extérieur sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article 1.

La convention entre la Belgique et l'Italie en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir la fraude et l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et le protocole final, signés à Rome le 29 avril 1983, ainsi que le protocole additionnel modifiant le protocole final, signé à Rome le 19 décembre 1984, sortiront leur plein et entier effet.

Art. 2.

L'article 141, 2°, du Code des impôts sur les revenus ne s'applique pas aux rémunérations visées par ladite disposition, dont le droit d'imposition est accordé à la Belgique par le point 3, a, du protocole final.

Donné à Motril (Espagne), le 2 janvier 1986.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre des Relations extérieures,

L. TINDEMANS.

Le Ministre des Finances,

M. EYSKENS.

Le Ministre des Communications et du Commerce extérieur,

H. DE CROO.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Betrekkingen, van Onze Minister van Financiën en van Onze Minister van Verkeerswezen en van Buitenlandse Handel,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Buitenlandse Betrekkingen, Onze Minister van Financiën en Onze Minister van Verkeerswezen en Buitenlandse Handel zijn gelast, in Onze Naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1.

De overeenkomst tussen België en Italië tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting op het gebied van belastingen naar het inkomen en het slotprotocol, ondertekend te Rome op 29 april 1983, alsmede het aanvullend protocol tot wijziging van het slotprotocol, ondertekend te Rome op 19 december 1984, zullen volkomen uitwerking hebben.

Art. 2.

Artikel 141, 2°, van het Wetboek van de Inkomenbelastingen is niet van toepassing op de in die bepaling bedoelde bezoldigingen waarvoor punt 3, a, van het slotprotocol het recht van belastingheffing aan België toekent.

Gegeven te Motril (Spanje), 2 januari 1986.

BOUDEWIJN.

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Buitenlandse Betrekkingen,

L. TINDEMANS.

De Minister van Financiën,

M. EYSKENS.

De Minister van Verkeerswezen en van Buitenlandse Handel,

H. DE CROO.

ANNEXE 1

**CONVENTION
ENTRE LA BELGIQUE ET L'ITALIE EN VUE D'EVITER LES DOUBLES
IMPOSITIONS ET DE PREVENIR LA FRAUDE ET L'EVASION FISCALES
EN MATIERE D'IMPOTS SUR LE REVENU**

SA MAJESTE LE ROI DES BELGES

et

LE PRESIDENT DE LA REPUBLIQUE ITALIENNE

Désireux de réviser, compte tenu des modifications apportées aux législations fiscales des deux Etats, la convention et le protocole final signés à Bruxelles le 19 octobre 1970 entre la Belgique et l'Italie en vue d'éviter les doubles impositions et de régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu,

Ont décidé de conclure à cette fin une nouvelle convention en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir la fraude et l'évasion fiscales en matière d'impôts sur le revenu, qui est appelée à se substituer à la précédente, et ont nommé à cet effet pour leurs plénipotentiaires, à savoir :

Sa Majesté le Roi des Belges :

Monsieur Marcel Rymenans, Ambassadeur de Belgique à Rome;

Le Président de la République italienne :

Monsieur le Sous-Secrétaire d'Etat aux Affaires étrangères, Bruno Corti,

lesquels, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs, reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

Article 1.

Personnes visées

La présente convention s'applique aux personnes qui sont des résidents d'un Etat contractant ou des deux Etats contractants.

Art. 2.

Impôts visés

1. La présente convention s'applique aux impôts sur le revenu perçus pour le compte d'un Etat contractant, de ses subdivisions politiques ou administratives ou de ses collectivités locales, quel que soit le système de perception.

2. Sont considérés comme impôts sur le revenu les impôts perçus sur le revenu total ou sur des éléments du revenu, y compris les impôts sur les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers ou immobiliers, les impôts sur le montant global des salaires payés par les entreprises, ainsi que les impôts sur les plus-values.

3. Les impôts actuels auxquels s'applique la convention sont notamment :

a) en Belgique :

- 1° l'impôt des personnes physiques;
- 2° l'impôt des sociétés;
- 3° l'impôt des personnes morales;
- 4° l'impôt des non-résidents;
- 5° la participation exceptionnelle et temporaire de solidarité, y compris les précomptes, les décimes et centimes additionnels à ces impôts et précomptes ainsi que les taxes additionnelles à l'impôt des personnes physiques; (ci-après dénommés « l'impôt belge »);

b) en Italie :

- 1° l'impôt sur le revenu des personnes physiques (imposta sul reddito delle persone fisiche);
- 2° l'impôt sur le revenu des personnes morales (imposta sul reddito delle persone giuridiche);
- 3° l'impôt local sur les revenus (imposta locale sui redditi), même s'ils sont perçus par voie de retenue à la source (ci-après dénommés « l'impôt italien »).

4. La convention s'applique aussi aux impôts de nature identique ou analogue qui seraient établis après la date de signature de la convention et qui s'ajouteraient aux impôts actuels ou qui les remplacerait. Les autorités compétentes des Etats contractants se communiquent les modifications importantes apportées à leurs législations fiscales respectives.

BIJLAGE 1

**OVEREENKOMST
TUSSEN BELGIË EN ITALIE TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE
BELASTING EN TOT HET VOORKOMEN VAN HET ONTDUIKEN EN
HET ONTGAAN VAN BELASTING OP HET GEBIED VAN BELASTINGEN
NAAR HET INKOMEN**

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING DER BELGEN

en

DE PRESIDENT VAN DE ITALIAANSE REPUBLIEK

Wensende de op 19 oktober 1970 te Brussel tussen België en Italië ondertekende overeenkomst tot het verminden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen, en het slotprotocol, te herzien, rekening houdend met de wijzigingen in de belastingwetgeving van beide Staten,

Hebben besloten te dien einde een nieuwe overeenkomst tot het verminden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting op het gebied van belastingen naar het inkomen die de vorige zal vervangen, te sluiten en hebben te dien einde tot hun gevolmachtigden benoemd, te weten :

Zijne Majestet de Koning der Belgen :

De heer Marcel Rymenans, Ambassadeur van België te Rome;

De President van de Italiaanse Republiek :

De heer Onderstaatssecretaris voor Buitenlandse Zaken, Bruno Corti, die, na hun in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten te hebben uitgewisseld, het volgende zijn overeengekomen :

Artikel 1.

Personen op wie de overeenkomst van toepassing is

Deze overeenkomst is van toepassing op personen die inwoner zijn van een Overeenkomstslijtende Staat of van beide Overeenkomstslijtende Staten.

Art. 2.

Belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is

1. Deze overeenkomst is van toepassing op belastingen naar het inkomen die, ongeacht de wijze van heffing, worden geheven ten behoeve van een Overeenkomstslijtende Staat, van de staatkundige of administratieve onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan.

2. Als belastingen naar het inkomen worden beschouwd alle belastingen die worden geheven naar het gehele inkomen of naar bestanddelen van het inkomen, daaronder begrepen belastingen naar voordeelen verkregen uit de vervreemding van roerende of onroerende goederen, belastingen naar het totale bedrag van de door ondernemingen betaalde lonen of salarissen, alsmede belastingen naar waardevermeerdering.

3. De bestaande belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is, zijn met name :

a) In België :

- 1° de personenbelasting;
- 2° de venootschapsbelasting;
- 3° de rechtspersonenbelasting;
- 4° de belasting der niet-verblijfshouders;
- 5° de uitzonderlijke en tijdelijke solidariteitsbijdrage, met inbegrip van de voorheffingen, de opdecim en opcentiem op die belastingen en voorheffingen, alsmede de aanvullende belastingen op de personenbelasting, (hierna te noemen « Belgische belasting »);

b) in Italië :

- 1° de belasting op het inkomen van natuurlijke personen (imposta sul reddito delle persone fisiche),
- 2° de belasting op het inkomen van rechtspersonen (imposta sul reddito delle persone giuridiche),
- 3° de plaatselflijke belasting op de inkomsten (imposta locale sui redditi), zelfs indien ze bij wijze van inhouding bij de bron worden geheven (hierna te noemen « Italiaanse belasting »).

4. De overeenkomst is ook van toepassing op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van de ondertekening van de overeenkomst naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven. De bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstslijtende Staten delen elkaar de belangrijke wijzigingen die in hun onderscheiden belastingwetten zijn aangebracht, mede.

Art. 3.

Définitions générales

1. Au sens de la présente convention, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente :

a) les expressions « un Etat contractant » et « l'autre Etat contractant » désignent, suivant le contexte, la Belgique ou l'Italie;

b)

1° le terme « Belgique » désigne le territoire national ainsi que les zones de juridiction nationale en mer du Royaume de Belgique;

2° le terme « Italie » désigne le territoire de la République italienne et comprend les zones en dehors de la mer territoriale de l'Italie — et notamment le lit et le sous-sol de la mer adjacents au territoire de la péninsule et des îles italiennes et situés en dehors de la mer territoriale — jusqu'à la limite fixée par les lois italiennes pour l'exploration et l'exploitation des ressources naturelles de telles zones;

c) le terme « personne » comprend les personnes physiques, les sociétés et tous autres groupements de personnes;

d) le terme « société » désigne toute personne morale ou toute entité qui est considérée comme une personne morale aux fins d'imposition dans l'Etat dont elle est un résident;

e) les expressions « entreprise d'un Etat contractant » et « entreprise de l'autre Etat contractant » désignent respectivement une entreprise exploitée par un résident d'un Etat contractant et une entreprise exploitée par un résident de l'autre Etat contractant;

f) l'expression « trafic international » désigne tout transport effectué par un navire ou un aéronef exploité par une entreprise dont le siège de direction effective est situé dans un Etat contractant, sauf lorsque le navire ou l'aéronef n'est exploité qu'entre des points situés dans l'autre Etat contractant;

g) le terme « nationaux » désigne :

1° toutes les personnes physiques qui possèdent la nationalité d'un Etat contractant;

2° toutes les personnes morales, sociétés de personnes et associations constituées conformément à la législation en vigueur dans un Etat contractant;

h) l'expression « autorité compétente » désigne :

1° en Belgique, le Ministre des Finances ou son représentant autorisé;

2° en Italie, le Ministère des Finances.

2. Pour l'application de la convention par un Etat contractant, toute expression qui n'y est pas définie a le sens que lui attribue le droit de cet Etat concernant les impôts auxquels s'applique la convention, à moins que le contexte n'exige une interprétation différente.

Art. 4.

Résident

1. Au sens de la présente convention, l'expression « résident d'un Etat contractant » désigne toute personne dont le revenu est, en vertu de la législation de cet Etat, assujetti à l'impôt dans cet Etat, en raison de son domicile, de sa résidence, de son siège de direction ou de tout autre critère de nature analogue. Toutefois, cette expression ne comprend pas les personnes qui ne sont assujetties à l'impôt dans cet Etat que pour les revenus de sources situées dans cet Etat.

2. Lorsque, selon les dispositions du paragraphe 1, une personne physique est un résident des deux Etats contractants, sa situation est réglée de la manière suivante :

a) cette personne est considérée comme un résident de l'Etat où elle dispose d'un foyer d'habitation permanent; si elle dispose d'un foyer d'habitation permanent dans les deux Etats, elle est considérée comme un résident de l'Etat avec lequel ses liens personnels et économiques sont les plus étroits (centre des intérêts vitaux);

b) si l'Etat où cette personne a le centre de ses intérêts vitaux ne peut pas être déterminé, ou si elle ne dispose d'un foyer d'habitation permanent dans aucun des Etats, elle est considérée comme un résident de l'Etat où elle séjourne de façon habituelle;

c) si cette personne séjourne de façon habituelle dans les deux Etats ou si elle ne séjourne de façon habituelle dans aucun d'eux, elle est considérée comme un résident de l'Etat dont elle possède la nationalité;

d) si cette personne possède la nationalité des deux Etats ou si elle ne possède la nationalité d'aucun d'eux, les autorités compétentes des Etats contractants tranchent la question d'un commun accord.

3. Lorsque, selon les dispositions du paragraphe 1, une personne autre qu'une personne physique est un résident des deux Etats contractants, elle est considérée comme un résident de l'Etat où son siège de direction effective est situé.

Art. 3.

Algemene bepalingen

1. Voor de toepassing van deze overeenkomst, tenzij het zinsverband anders vereist :

a) betekenen de uitdrukkingen « een Overeenkomstslijtende Staat » en « de andere Overeenkomstslijtende Staat », België of Italië, al naar het zinsverband vereist;

b)

1° betekent de uitdrukking « België » het nationale grondgebied alsmede de gebieden in zee onder de rechtsmacht van het Koninkrijk België;

2° betekent de uitdrukking « Italië » het grondgebied van de Italiaanse Republiek en omvat ze de gebieden buiten de territoriale zee van Italië — en in het bijzonder de bodem en de ondergrond van de zee die aan het grondgebied van het schiereiland en van de Italiaanse eilanden grenzen en buiten de territoriale zee zijn gebleven — tot aan de grens welke is bepaald door de Italiaanse wetgeving met betrekking tot het onderzoek en de ontginning van de natuurlijke rijkdommen van die gebieden;

c) omvat de uitdrukking « persoon » een natuurlijke persoon, een vennootschap en elke andere vereniging van personen;

d) betekent de uitdrukking « vennootschap » elke rechtspersoon of elke eenheid die in de Staat waarvan zij inwoner is voor de belastingheffing als een rechtspersoon wordt behandeld;

e) betekenen de uitdrukkingen « onderneming van een Overeenkomstslijtende Staat » en « onderneming van de andere Overeenkomstslijtende Staat » onderscheidenlijk een onderneming gedreven door een inwoner van een Overeenkomstslijtende Staat en een onderneming gedreven door een inwoner van de andere Overeenkomstslijtende Staat;

f) betekent de uitdrukking « internationaal verkeer » elk vervoer door een schip of luchtvaartuig dat door een onderneming, die haar plaats van werkelijke leiding in een overeenkomstslijtende Staat heeft, wordt geëxploiteerd, b^ohalve indien het schip of het luchtvaartuig slechts tussen in de andere Overeenkomstslijtende Staat gelegen plaatsen wordt geëxploiteerd;

g) betekent de uitdrukking « onderdanen » :

1° alle natuurlijke personen die de nationaliteit van een Overeenkomstslijtende Staat bezitten;

2° alle rechtspersonen, personenvennootschappen en verenigingen die hun rechtspositie als zodanig ontleven aan de wetgeving die in een overeenkomstslijtende Staat van kracht is;

b) betekent de uitdrukking « bevoegde autoriteit » :

1° in België, de Minister van Financiën of zijn bevoegde vertegenwoordiger;

2° in Italië, het Ministerie van Financiën.

2. Voor de toepassing van de overeenkomst door een Overeenkomstslijtende Staat heeft, tenzij het zinsverband anders vereist, elke niet erin omschreven uitdrukking de betekenis welke die uitdrukking heeft volgens de wetgeving van die Staat met betrekking tot de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is.

Art. 4.

Inwoner

1. Voor de toepassing van deze overeenkomst betekent de uitdrukking « inwoner van een Overeenkomstslijtende Staat » iedere persoon wiens inkomen, ingevolge de wetgeving van die Staat, aldaar aan belasting is onderworpen op grond van zijn woonplaats, verblijf, plaats van leiding of enige andere, soortgelijke omstandigheid. Deze uitdrukking omvat echter niet personen die in die Staat enkel aan belasting zijn onderworpen ter zake van inkomsten uit in die Staat gelegen bronnen.

2. Indien een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van paragraaf 1 inwoner van beide Overeenkomstslijtende Staten is, wordt zijn toestand op de volgende wijze geregeld :

a) hij wordt geacht inwoner te zijn van de Staat waar hij een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft; indien hij in beide Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waarmede zijn persoonlijke en economische betrekkingen het nauwst zijn (middelpunt van de levensbelangen);

b) indien niet kan worden bepaald in welke Staat hij het middelpunt van zijn levensbelangen heeft of indien hij in geen van de Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar hij gewoonlijk verblijft;

c) indien hij in beide Staten of in geen van beide gewoonlijk verblijft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waarvan hij onderdaan is;

d) indien hij onderdaan is van beide Staten of van geen van beide, regelen de bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstslijtende Staten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming.

3. Indien een andere dan een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van paragraaf 1 inwoner is van beide Overeenkomstslijtende Staten, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar de plaats van zijn werkelijke leiding is gelegen.

Art. 5.

Etablissement stable

1. Au sens de la présente convention, l'expression « établissement stable » désigne une installation fixe d'affaires où l'entreprise exerce tout ou partie de son activité.

2. L'expression « établissement stable » comprend notamment :

- a) un siège de direction;
- b) une succursale;
- c) un bureau;
- d) une usine;
- e) un atelier;
- f) une mine, une carrière ou tout autre lieu d'exploitation de ressources naturelles;
- g) un chantier de construction ou de montage dont la durée dépasse douze mois.

3. On ne considère pas qu'il y a établissement stable si :

- a) il est fait usage d'installations aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison de marchandises appartenant à l'entreprise;
- b) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de stockage, d'exposition ou de livraison;
- c) des marchandises appartenant à l'entreprise sont entreposées aux seules fins de transformation par une autre entreprise;

d) une installation fixe d'affaires est utilisée aux seules fins d'acheter des marchandises ou de réunir des informations pour l'entreprise;

e) une installation fixe d'affaires est utilisée, pour l'entreprise, aux seules fins de publicité, de fourniture d'informations, de recherches scientifiques ou d'activités analogues qui ont un caractère préparatoire ou auxiliaire;

f) une entreprise d'un Etat contractant, sans tomber dans le champ d'application des paragraphes 2 et 4, se borne à donner en location, affermage ou concession dans l'autre Etat contractant, des biens ou droits visés à l'article 12, paragraphe 3.

4. Une personne — autre qu'un agent jouissant d'un statut indépendant visé au paragraphe 5 — qui agit dans un Etat contractant pour le compte d'une entreprise de l'autre Etat contractant, est considérée comme constituant un établissement stable de l'entreprise dans le premier Etat si elle dispose dans cet Etat de pouvoirs qu'elle y exerce habituellement lui permettant de conclure des contrats au nom de l'entreprise, à moins que l'activité de cette personne ne soit limitée à l'achat de marchandises pour cette entreprise.

5. On ne considère pas qu'une entreprise d'un Etat contractant a un établissement stable dans l'autre Etat contractant du seul fait qu'elle y exerce son activité par l'entremise d'un courtier, d'un commissaire général ou de tout autre intermédiaire jouissant d'un statut indépendant, à condition que ces personnes agissent dans le cadre ordinaire de leur activité.

6. Le fait qu'une société qui est un résident d'un Etat contractant contrôle ou est contrôlée par une société qui est un résident de l'autre Etat contractant ou qui y exerce son activité (que ce soit par l'intermédiaire d'un établissement stable ou non) ne suffit pas, en lui-même, à faire de l'une quelconque de ces sociétés un établissement stable de l'autre.

Art. 6.

Revenus immobiliers

1. Les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire de biens immobiliers (y compris les revenus des exploitations agricoles ou forestières) situés dans l'autre Etat contractant, sont imposables dans ces autres Etats.

2. L'expression « biens immobiliers » a le sens que lui attribue le droit de l'Etat contractant où les biens considérés sont situés. L'expression comprend en tout cas les accessoires, le cheptel mort ou vif des exploitations agricoles et forestières et les droits auxquels s'appliquent les dispositions du droit privé concernant la propriété foncière. On considère aussi comme des biens immobiliers l'usufruit des biens immobiliers et les droits à des paiements variables ou fixes pour l'exploitation ou la concession de l'exploitation de gisements minéraux, sources et autres ressources naturelles; les navires, bateaux et aéronefs ne sont pas considérés comme des biens immobiliers.

3. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aux revenus provenant de l'exploitation ou de la jouissance directes, de la location ou de l'affermage, ainsi que de toute autre forme d'exploitation de biens immobiliers.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 3 s'appliquent également aux revenus provenant des biens immobiliers d'une entreprise ainsi qu'aux revenus des biens immobiliers servant à l'exercice d'une profession indépendante.

Art. 5.

Vaste inrichting

1. Voor de toepassing van deze overeenkomst betekent de uitdrukking « vaste inrichting » een vaste bedrijfsinrichting waarin de werkzaamheden van de onderneming geheel of gedeeltelijk worden uitgeoefend.

2. De uitdrukking « vaste inrichting » omvat in het bijzonder :

- a) een plaats waar leiding wordt gegeven;
- b) een filiaal;
- c) een kantoor;
- d) een fabriek;
- e) een werkplaats;
- f) een mijn, een steengroeve of enige andere plaats waar natuurlijke rijkdommen worden geëxploiteerd;
- g) de plaats van uitvoering van een bouwwerk of van constructiewerkzaamheden, waarvan de duur twaalf maanden overschrijdt.

3. Een vaste inrichting wordt niet aanwezig geacht, indien :

- a) gebruik wordt gemaakt van inrichtingen, uitsluitend voor de opslag, uitstalling of aflevering van aan de onderneming toebehorende goederen;
- b) een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen wordt aangehouden, uitsluitend voor de opslag, uitstalling of aflevering;
- c) een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen wordt aangehouden, uitsluitend voor de bewerking of verwerking door een andere onderneming;
- d) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend om voor de onderneming goederen aan te kopen of inlichtingen in te winnen;

e) een vaste bedrijfsinrichting wordt aangehouden, uitsluitend voor reclamedoeleinden, voor het geven van inlichtingen, voor wetenschappelijk onderzoek of voor soortgelijke werkzaamheden, ten behoeve van de onderneming, die van voorbereidende aard zijn of het karakter van hulpwerkzaamheden hebben;

f) een onderneming van een Overeenkomstslijtende Staat, die niet onder de toepassing van de paragrafen 2 en 4 valt, zich ertoe beperkt in de andere Overeenkomstslijtende Staat goederen of rechten als bedoeld in artikel 12, paragraaf 3, te verhuren, te verpachten of het recht van gebruik daarvan af te staan.

4. Een persoon — niet zijnde een onafhankelijke vertegenwoordiger in de zin van paragraaf 5 — die in een Overeenkomstslijtende Staat voor een onderneming van de andere Overeenkomstslijtende Staat werkzaam is, wordt als een in de eerstbedoelde Staat aanwezige vaste inrichting van de onderneming beschouwd, indien hij in die Staat een machtiging bezit om namens de onderneming overeenkomsten af te sluiten en dit recht aldaar gewoonlijk uitoefent, tenzij zijn werkzaamheden beperkt blijven tot de aankoop van goederen voor die onderneming.

5. Een onderneming van een Overeenkomstslijtende Staat wordt niet geacht een vaste inrichting in de andere Overeenkomstslijtende Staat te bezitten op grond van de enkele omstandigheid dat zij aldaar zaken doet door middel van een makelaar, een algemeen commissaris of enige andere onafhankelijke vertegenwoordiger, op voorwaarde dat deze personen in de normale uitoefening van hun bedrijf handelen.

6. De enkele omstandigheid dat een vennootschap die inwoner is van een Overeenkomstslijtende Staat, een vennootschap beheert of door een vennootschap wordt beheert, die inwoner is van de andere Overeenkomstslijtende Staat of die in die andere Staat zaken doet (hetzij met behulp van een vaste inrichting, hetzij op andere wijze), stempelt één van beide vennootschappen niet tot een vaste inrichting van de andere.

Art. 6.

Onroerende inkomsten

1. Inkomsten die een inwoner van een Overeenkomstslijtende Staat verkrijgt uit in de andere Overeenkomstslijtende Staat gelegen onroerende goederen (inkomsten uit landbouw- en bosbedrijven daaronder begrepen), mogen in die andere Staat worden belast.

2. De uitdrukking « onroerende goederen » heeft de betekenis die daaraan wordt toegekend door het recht van de overeenkomstslijtende Staat waar de desbetreffende goederen zijn gelegen. De uitdrukking omvat in ieder geval de goederen die bij de onroerende goederen behoren, levende en dode have van landbouw- en bosbedrijven en de rechten waarop de bepalingen van het privaatrecht betreffende de grondeigendom van toepassing zijn. Het vruchtgebruik van onroerende goederen en rechten op veranderlijke of vaste vergoedingen ter zake van de exploitatie, of het recht tot exploitatie, van minerale aardlagen, bronnen en andere bodemrijkdommen worden ook als onroerende goederen beschouwd; schepen en luchtvartuigen worden niet als onroerende goederen beschouwd.

3. De bepalingen van paragraaf 1 zijn van toepassing op inkomsten verkregen uit de rechtstreekse exploitatie of het rechtstreekse genot, uit het verhuren of verpachten, of uit elke andere vorm van exploitatie van onroerende goederen.

4. De bepalingen van de paragrafen 1 en 3 zijn ook van toepassing op inkomsten uit onroerende goederen van een onderneming en op inkomsten uit onroerende goederen gebezield voor de uitoefening van een zelfstandig beroep.

Art. 7.

Bénéfices des entreprises

1. Les bénéfices d'une entreprise^a d'un Etat contractant ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'entreprise n'exerce son activité dans l'autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé. Si l'entreprise exerce son activité d'une telle façon, les bénéfices de l'entreprise sont imposables dans l'autre Etat mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables à cet établissement stable.

2. Sous réserve des dispositions du paragraphe 3, lorsqu'une entreprise d'un Etat contractant exerce son activité dans l'autre Etat contractant par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, il est imputé, dans chaque Etat contractant, à cet établissement stable les bénéfices qu'il aurait pu réaliser s'il avait constitué une entreprise distincte exerçant des activités identiques ou analogues dans des conditions identiques ou analogues et traitant en toute indépendance avec l'entreprise dont il constitue un établissement stable.

3. Pour déterminer les bénéfices d'un établissement stable, sont admises en déduction les dépenses exposées aux fins poursuivies par cet établissement stable, de même que les dépenses de direction et les frais généraux d'administration ainsi exposés, soit dans l'Etat où est situé cet établissement stable, soit ailleurs.

4. A défaut de comptabilité régulière ou d'autres éléments probants permettant de déterminer le montant des bénéfices d'une entreprise d'un Etat contractant, qui est imputable à son établissement stable situé dans l'autre Etat, l'impôt peut notamment être établi dans cet autre Etat conformément à sa propre législation, compte tenu des bénéfices normaux d'entreprises analogues du même Etat, se livrant à la même activité ou à des activités analogues dans des conditions identiques ou analogues. Toutefois, si cette méthode entraîne une double imposition des mêmes bénéfices, les autorités compétentes des deux Etats se concernent en vue d'éviter cette double imposition. Dans l'éventualité visée à l'alinéa précédent, le bénéfice imputable à l'établissement stable peut aussi être déterminé sur la base d'une répartition des bénéfices totaux de l'entreprise entre ses diverses parties, pour autant que le résultat ainsi obtenu soit conforme aux principes contenus dans le présent article.

5. Aucun bénéfice n'est imputé à un établissement stable du fait qu'il a simplement acheté des marchandises pour l'entreprise.

6. Aux fins des paragraphes précédents, les bénéfices à imputer à l'établissement stable sont déterminés chaque année selon la même méthode, à moins qu'il n'existe des motifs valables et suffisants de procéder autrement.

7. Lorsque les bénéfices comprennent des éléments de revenu traités séparément dans d'autres articles de la présente Convention, les dispositions de ces articles ne sont pas affectées par les dispositions du présent article.

Art. 8.

Navigation maritime et aérienne

1. Les bénéfices provenant de l'exploitation, en trafic international, de navires ou d'aéronaves ne sont imposables que dans l'Etat contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

2. Si le siège de direction effective d'une entreprise de navigation maritime est à bord d'un navire, ce siège est considéré comme situé dans l'Etat contractant où se trouve le port d'attache de ce navire, ou à défaut de port d'attache, dans l'Etat contractant dont l'exploitant du navire est un résident.

3. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aussi aux bénéfices provenant de la participation à un pool, une exploitation en commun ou un organisme international d'exploitation.

Art. 9.

Entreprises associées

Lorsque :

a) une entreprise d'un Etat contractant participe directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise de l'autre Etat contractant, ou que

b) les mêmes personnes participent directement ou indirectement à la direction, au contrôle ou au capital d'une entreprise d'un Etat contractant et d'une entreprise de l'autre Etat contractant,

et que, dans l'un et l'autre cas, les deux entreprises sont, dans leurs relations commerciales ou financières, liées par des conditions convenues ou imposées, qui diffèrent de celles qui seraient convenues entre des entreprises indépendantes, les bénéfices qui, sans ces conditions, auraient été réalisés par l'une des entreprises mais n'ont pu l'être en fait à cause de ces conditions, peuvent être inclus dans les bénéfices de cette entreprise et imposés en conséquence.

Art. 7.

Ondernemingswinst

1. Winsten van een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat zijn slechts in die Staat belastbaar, tenzij de onderneming in de andere Overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting. Indien de onderneming aldus haar bedrijf uitoefent, mogen de winsten van de onderneming in de andere Staat worden belast, maar slechts in zoverre als zij aan die vaste inrichting kunnen worden toegerekend.

2. Onder voorbehoud van de bepalingen van paragraaf 3 worden, indien een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat in de andere Overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting, in elke Overeenkomstsluitende Staat aan die vaste inrichting de winsten toegerekend die zij geacht zou kunnen worden te behalen indien zij een onafhankelijke onderneming zou zijn, die dezelfde of soortgelijke werkzaamheden zou uitoefenen onder dezelfde of soortgelijke omstandigheden en die met de onderneming waarvan zij een vaste inrichting is geheel onafhankelijk zou handelen.

3. Bij het bepalen van de winsten van een vaste inrichting worden in aftrek toegelaten kosten, alsmede kosten van leiding en algemene beheerskosten, die ten behoeve van die vaste inrichting zijn gemaakt, hetzij in de Staat waar die vaste inrichting is gevestigd, hetzij elders.

4. Bij ontstentenis van een regelmatige boekhouding of andere bewijskrachtige gegevens die het mogelijk maken het bedrag van de winsten van een onderneming van een overeenkomstsluitende Staat te bepalen, dat aan haar in de andere Staat gelegen vaste inrichting kan worden toegerekend, mag de belasting in die andere Staat onder meer volgens diens wetgeving worden gevestigd met inachtneming van de normale winsten van soortgelijke ondernemingen van die Staat, die dezelfde of soortgelijke werkzaamheden onder dezelfde of soortgelijke omstandigheden uitoefenen. Indien deze methode echter tot een dubbele belasting van dezelfde winsten leidt, plegen de bevoegde autoriteiten van beide Staten overleg om die dubbele belasting te vermijden. In gevallen zoals bedoeld in het voorgaande lid mag de aan de vaste inrichting toe te rekenen winst ook worden bepaald op basis van een verdeling van de totale winst van de onderneming over haar verschillende delen, voor zover het aldus gekomen resultaat in overeenstemming is met de in dit artikel neergelegde beginselen.

5. Geen winsten worden aan een vaste inrichting toegerekend enkel op grond van aankoop door die vaste inrichting van goederen voor de onderneming.

6. Voor de toepassing van de voorgaande paragrafen worden de aan de vaste inrichting toe te rekenen winsten van jaar tot jaar volgens dezelfde methode bepaald, tenzij er een goede en genoegzame reden bestaat om hiervan af te wijken.

7. Indien in de winsten inkomstenbestaddelen zijn begrepen die afzonderlijk in de andere artikelen van deze overeenkomst worden behandeld, worden de bepalingen van die artikelen niet aangetast door de bepalingen van dit artikel.

Art. 8.

Zeevaart en luchtvaart

1. Winsten uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer zijn slechts belastbaar in de Overeenkomstsluitende Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

2. Indien de plaats van de werkelijke leiding van een zeescheepvaarterneeming zich aan boord van een schip bevindt, wordt deze plaats geacht te zijn gelegen in de Overeenkomstsluitende Staat waar het schip zijn thuishaven heeft, of, indien er geen thuishaven is, in de Overeenkomstsluitende Staat waarvan de exploitant van het schip inwoner is.

3. De bepalingen van paragraaf 1 zijn ook van toepassing op winsten verkregen uit de deelneming aan een pool, een gemeenschappelijk bedrijf of een internationaal bedrijfslichaam.

Art. 9.

Afhankelijke ondernemingen

Indien :

a) een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat onmiddellijk of middellijk deelneemt aan de leiding van, aan het toezicht op, dan wel in het kapitaal van een onderneming van de andere Overeenkomstsluitende Staat, of

b) dezelfde personen onmiddellijk of middellijk deelnemen aan de leiding van, aan het toezicht op, dan wel in het kapitaal van een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat en van een onderneming van de andere Overeenkomstsluitende Staat,

en in het ene of in het andere geval tussen beide ondernemingen in hun handelsbetrekkingen of financiële betrekkingen voorwaarden worden overeengekomen of opgelegd die afwijken van die welke zouden worden overeengekomen tussen onafhankelijke ondernemingen, mogen de winsten die één van de ondernemingen zonder deze voorwaarden zou hebben behaald, maar ten gevolge van die voorwaarden niet heeft behaald, worden begrepen in de winsten van die onderneming en dienovereenkomstig worden belast.

Art. 10.

Dividendes

1. Les dividendes payés par une société qui est un résident d'un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

2. Toutefois, ces dividendes sont aussi imposables dans l'Etat contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, et selon la législation de cet Etat, mais si le bénéficiaire effectif des dividendes est un résident de l'autre Etat contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 15 % du montant brut des dividendes. Le présent paragraphe n'affecte pas l'imposition de la société au titre des bénéfices qui servent au paiement des dividendes.

3. Le terme « dividendes » employé dans le présent article désigne les revenus provenant d'actions, actions ou bons de jouissance, parts de mine, parts de fondateur ou autres parts bénéficiaires à l'exception des créances, ainsi que les revenus d'autres parts sociales soumis au même régime fiscal que les revenus d'actions par la législation de l'Etat dont la société distributrice est un résident. Ce terme désigne notamment les revenus — même attribués sous la forme d'intérêts — imposables au titre de revenus de capitaux investis par les associés dans les sociétés autres que les sociétés par actions qui sont des résidents de la Belgique.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des dividendes, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant dont la société qui paie les dividendes est un résident, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que la participation génératrice des dividendes s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les dividendes sont imposables dans cet autre Etat conformément à sa législation.

5. Lorsqu'une société qui est un résident d'un Etat contractant tire des bénéfices ou des revenus de l'autre Etat contractant, cet autre Etat ne peut percevoir aucun impôt sur les dividendes payés par la société à des résidents du premier Etat, sauf dans la mesure où la participation génératrice des dividendes se rattache effectivement à un établissement stable ou à une base fixe située dans cet autre Etat, ni prélever aucun impôt, au titre de l'imposition des bénéfices non distribués, sur les bénéfices non distribués de la société, même si les dividendes payés ou les bénéfices non distribués consistent en tout ou en partie en bénéfices ou revenus provenant de cet autre Etat.

Art. 11.

Intérêts

1. Les intérêts provenant d'un Etat contractant et payés à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

2. Toutefois, ces intérêts sont aussi imposables dans l'Etat contractant d'où ils proviennent et selon la législation de cet Etat, mais si le bénéficiaire effectif des intérêts est un résident de l'autre Etat contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 15 % du montant brut des intérêts.

3. Par dérogation aux dispositions du paragraphe 2, les intérêts ne peuvent être imposés dans l'Etat d'où ils proviennent lorsqu'il s'agit :

a) d'intérêts de prêts non représentés par des titres au porteur qui sont payés à l'autre Etat contractant, à l'une de ses subdivisions politiques ou administratives ou de ses collectivités locales;

b) d'intérêts payés à des établissements de crédit de l'autre Etat contractant en vertu de prêts non représentés par des titres au porteur et consentis dans le cadre d'un accord conclu entre les gouvernements des Etats contractants.

4. Le terme « intérêts » employé dans le présent article désigne les revenus des fonds publics, des obligations d'emprunts, assorties ou non de garanties hypothécaires ou d'une clause de participation aux bénéfices, et des créances ou dépôts de toute nature, ainsi que les lots d'emprunts et tous autres produits soumis au même régime que les revenus de sommes prêtées ou déposées par la législation fiscale de l'Etat d'où proviennent les revenus. Cependant, le terme « intérêts » ne comprend pas les intérêts traités comme des dividendes en vertu de l'article 10, paragraphe 3, deuxième alinéa.

5. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des intérêts, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant d'où proviennent les intérêts, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que la créance génératrice des intérêts s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les intérêts sont imposables dans cet autre Etat conformément à sa législation.

Art. 10.

Dividenden

1. Dividenden betaald door een vennootschap die inwoner is van een Overeenkomstsluitende Staat aan een inwoner van de andere Overeenkomstsluitende Staat, zijn in die andere Staat belastbaar.

2. Deze dividenden mogen echter ook in de Overeenkomstsluitende Staat waarvan de vennootschap die de dividenden betaalt inwoner is, overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden inwoner is van de andere Overeenkomstsluitende Staat, mag de aldus geheven belasting niet hoger zijn dan 15 % van het brutobedrag van de dividenden. Deze paragraaf laat onverlet de belastingheffing van de vennootschap ter zake van de winsten waaruit de dividenden worden betaald.

3. De uitdrukking « dividenden », zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit aandelen, winstaanden of winstbewijzen, mijnaandelen, oprichteraanden of andere rechten op een aandeel in de winst, met uitzondering van schuldborderingen, alsmede inkomsten uit andere rechten in vennootschappen die volgens de wetgeving van de Staat waarvan de uitkerende vennootschap inwoner is, op dezelfde wijze als inkomsten uit aandelen in de belastingheffing worden betrokken. Die uitdrukking betekent onder meer inkomsten — zelfs indien zij worden toegekend in de vorm van interest — die belastbaar zijn als inkomsten van belegde kapitalen van vennoten in vennootschappen, niet zijnde vennootschappen op aandelen, die inwoner zijn van België.

4. De bepalingen van de paragrafen 1 en 2 zijn niet van toepassing indien de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden, die inwoner is van een Overeenkomstsluitende Staat, in de andere Overeenkomstsluitende Staat waarvan de vennootschap die de dividenden betaalt inwoner is, een rijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald, met die vaste inrichting of vaste basis wezenlijk is verbonden. In een zodanig geval mogen de dividenden in die andere Staat overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast.

5. Indien een vennootschap die inwoner is van een Overeenkomstsluitende Staat winsten of inkomsten verkrijgt uit de andere Overeenkomstsluitende Staat, mag die andere Staat geen belasting heffen op dividenden die door de vennootschap aan inwoners van de eerstbedoelde Staat worden betaald, behalve voor zover het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald wezenlijk is verbonden met een in die andere Staat gelegen vaste inrichting of vaste basis, noch de niet-uitgedeelde winst van de vennootschap onderwerpen aan een belasting op niet-uitgedeelde winst, zelfs indien de betaalde dividenden of de niet-uitgedeelde winst geheel of gedeeltelijk bestaan uit winsten of inkomsten die uit die andere Staat afkomstig zijn.

Art. 11.

Interest

1. Interest afkomstig uit een Overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere Overeenkomstsluitende Staat, is in die andere Staat belastbaar.

2. Deze interest mag echter ook in de Overeenkomstsluitende Staat waaruit hij afkomstig is, overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest inwoner is van de andere Overeenkomstsluitende Staat, mag de aldus geheven belasting niet hoger zijn dan 15 % van het brutobedrag van de interest.

3. In afwijking van de bepalingen van paragraaf 2 mag interest in de Staat waaruit hij afkomstig is niet worden belast, indien het gaat :

a) om interest van niet door effecten aan toonder vertegenwoordigde leningen die aan de andere Overeenkomstsluitende Staat of aan een staatkundig of administratief onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan wordt betaald;

b) om interest die aan een kredietinstelling van de andere Overeenkomstsluitende Staat wordt betaald uit hoofde van niet door effecten aan toonder vertegenwoordigde leningen die in het kader van een tussen de Regeringen van de Overeenkomstsluitende Staten gesloten akkoord worden toegestaan.

4. De uitdrukking « interest », zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit overheidsleningen, uit obligaties al dan niet gewaarborgd door hypothek of al dan niet aanspraak gevend op een aandeel in de winst, en uit schuldborderingen of deposito's van welke aard ook, alsmede loten van leningen en alle andere inkomsten die volgens de belastingwetgeving van de Staat waaruit de inkomsten afkomstig zijn, op dezelfde wijze als inkomsten uit geleende of gedeponeerde bedragen in de belastingheffing worden betrokken. De uitdrukking « interest » omvat echter niet interest die overeenkomstig artikel 10, paragraaf 3, tweede lid, als dividenden wordt behandeld.

5. De bepalingen van de paragrafen 1 en 2 zijn niet van toepassing, indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest, die inwoner is van een Overeenkomstsluitende Staat, in de andere Overeenkomstsluitende Staat waaruit de interest afkomstig is, een rijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en de schuldbordering uit hoofde waarvan de interest is verschuldigd, met die vaste inrichting of vaste basis wezenlijk is verbonden. In een zodanig geval mag de interest in die andere Staat overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast.

6. Les intérêts sont considérés comme provenant d'un Etat contractant lorsque le débiteur est cet Etat lui-même, une subdivision politique ou administrative, une collectivité locale ou un résident de cet Etat. Toutefois, lorsque le débiteur des intérêts, qu'il soit ou non un résident d'un Etat contractant, a dans un Etat contractant un établissement stable, ou une base fixe, pour lequel la dette donnant lieu au paiement des intérêts a été contractée et qui supporte la charge de ces intérêts, ceux-ci sont considérés comme provenant de l'Etat ou l'établissement stable, où la base fixe, est situé.

7. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent, avec de tierces personnes, le montant des intérêts, compte tenu de la créance pour laquelle ils sont payés, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable selon la législation de chaque Etat contractant et compte tenu des autres dispositions de la présente convention.

Art. 12.

Redevances

1. Les redevances provenant d'un Etat contractant et payées à un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

2. Toutefois, ces redevances sont aussi imposables dans l'Etat contractant d'où elles proviennent et selon la législation de cet Etat, mais si le bénéficiaire effectif des redevances est un résident de l'autre Etat contractant, l'impôt ainsi établi ne peut excéder 5 % du montant brut des redevances.

3. Le terme « redevances » employé dans le présent article désigne les rémunérations de toute nature payées pour l'usage ou la concession de l'usage d'un droit d'auteur sur une œuvre littéraire, artistique ou scientifique, y compris les films cinématographiques et les films ou les enregistrements conçus pour la radio et la télévision, d'un brevet, d'une marque de fabrique ou de commerce, d'un dessin ou d'un modèle, d'un plan, d'une formule ou d'un procédé secrets, ainsi que pour l'usage ou la concession de l'usage d'un équipement industriel, commercial ou scientifique et pour des informations ayant trait à une expérience acquise dans le domaine industriel, commercial ou scientifique.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire effectif des redevances, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant d'où proviennent les redevances, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que le droit ou le bien générateur des redevances s'y rattaché effectivement. Dans ce cas, les redevances sont imposables dans cet autre Etat conformément à sa législation.

5. Les redevances sont considérées comme provenant d'un Etat contractant lorsque le débiteur est cet Etat lui-même, une subdivision politique ou administrative, une collectivité locale ou un résident de cet Etat. Toutefois, lorsque le débiteur des redevances, qu'il soit ou non un résident d'un Etat contractant, a dans un Etat contractant un établissement stable, ou une base fixe, pour lequel le contrat donnant lieu au paiement des redevances a été conclu et qui supporte la charge de ces redevances, celles-ci sont considérées comme provenant de l'Etat où l'établissement stable, ou la base fixe, est situé.

6. Lorsque, en raison de relations spéciales existant entre le débiteur et le bénéficiaire effectif ou que l'un et l'autre entretiennent avec de tierces personnes, le montant des redevances, compte tenu de la prestation pour laquelle elles sont payées, excède celui dont seraient convenus le débiteur et le bénéficiaire effectif en l'absence de pareilles relations, les dispositions du présent article ne s'appliquent qu'à ce dernier montant. Dans ce cas, la partie excédentaire des paiements reste imposable selon la législation de chaque Etat contractant et compte tenu des autres dispositions de la présente convention.

Art. 13.

Gains en capital

1. Les gains qu'un résident d'un Etat contractant tire de l'aliénation de biens immobiliers visés à l'article 6 et situés dans l'autre Etat contractant, sont imposables dans cet autre Etat.

2. Les gains provenant de l'aliénation de biens mobiliers qui font partie de l'actif d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans l'autre Etat contractant, ou de biens mobiliers qui appartiennent à une base fixe dont un résident d'un Etat contractant dispose dans l'autre Etat contractant pour l'exercice d'une profession indépendante, y compris de tels gains provenant de l'aliénation de cet établissement stable (seul ou avec l'ensemble de l'entreprise) ou de cette base fixe, sont imposables dans cet autre Etat.

Interest wordt geacht uit een Overeenkomstsluitende Staat afkomstig te zijn indien de schuldenaar die Staat zelf is, een staatkundig of administratief onderdeel, een plaatselijke gemeenschap of een inwoner van die Staat. Indien evenwel de schuldenaar van de interest, ongeacht of hij inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat is, in een Overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting of een vaste basis heeft waarvoor de schuld, ter zake waarvan de interest wordt betaald, werd aangegaan en die de last van die interest draagt, wordt die interest geacht afkomstig te zijn uit de Staat waar de vaste inrichting of de vaste basis is gevestigd.

7. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de werkelijke genietier of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de interest, gelet op de schuldfordering waarvoor hij wordt betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de werkelijke genietier zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op dit laatstbedoelde bedrag van toepassing. In een zodanig geval mag het daarboven uitgaande deel van de betalingen overeenkomstig de wetgeving van elke Overeenkomstsluitende Staat en met inachtneming van de overige bepalingen van deze overeenkomst worden belast.

Art. 12.

Royalty's

1. Royalty's afkomstig uit een Overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere Overeenkomstsluitende Staat zijn in die andere Staat belastbaar.

2. Deze royalty's mogen echter ook in de Overeenkomstsluitende Staat waaruit zij afkomstig zijn overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's inwoner is van de andere Overeenkomstsluitende Staat, mag de aldus geheven belasting niet hoger zijn dan 5 % van het brutobedrag van de royalty's.

3. De uitdrukking « royalty's », zoals gebezigd in dit artikel, betekent betalingen van welke aard ook als vergoeding voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, een auteursrecht op een werk op het gebied van letterkunde, kunst of wetenschap, daaronder begrepen bioscoopfilms en films of banden voor radio en televisie, van een octrooi, een fabrieks- of handelsmerk, een tekening, een model, een plan, een geheim recept of een geheime werkwijze, alsmede voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, rijverheids- of handelsuitrusting dan wel wetenschappelijke uitrusting en voor inlichtingen omtrent ervaringen op het gebied van rijverheid, handel of wetenschap.

4. De bepalingen van de paragrafen 1 en 2 zijn niet van toepassing, indien de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's, die inwoner is van een Overeenkomstsluitende Staat, in de andere Overeenkomstsluitende Staat waaruit de royalty's afkomstig zijn, een rijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en het recht of het goed uit hoofde waarvan de royalty's verschuldigd zijn, met die vaste inrichting of vaste basis wezenlijk is verbonden. In een zodanig geval mogen de royalty's in die andere Staat Overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast.

5. Royalty's worden geacht uit een Overeenkomstsluitende Staat afkomstig te zijn indien de schuldenaar die Staat zelf is, een staatkundig of administratief onderdeel, een plaatselijke gemeenschap of een inwoner van die Staat. Indien evenwel de schuldenaar van de royalty's, ongeacht of hij inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat is, in een Overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting of een vaste basis heeft waarvoor de verbintenis, uit hoofde waarvan de royalty's worden betaald, werd aangegaan en die de last van de royalty's draagt, worden die royalty's geacht afkomstig te zijn uit de Staat waar de vaste inrichting of vaste basis is gevestigd.

6. Indien, ten gevolge van een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de werkelijke genietier of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de royalty's, gelet op het gebruik, het recht of de inlichtingen waarvoor zij worden betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de werkelijke genietier zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op dit laatstbedoelde bedrag van toepassing. In een zodanig geval mag het daarboven uitgaande deel van de betalingen overeenkomstig de wetgeving van elke Overeenkomstsluitende Staat en met inachtneming van de overige bepalingen van deze overeenkomst worden belast.

Art. 13.

Vermogenswinsten

1. Voordelen die een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit de vervreemding van onroerende goederen zoals bedoeld in artikel 6 en die in de andere Overeenkomstsluitende Staat zijn gelegen, zijn in die andere Staat belastbaar.

2. Voordelen verkregen uit de vervreemding van roerende goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting die een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat in de andere Overeenkomstsluitende Staat heeft, of van roerende goederen die behoren tot een vaste basis die een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat in de andere Overeenkomstsluitende Staat tot zijn beschikking heeft voor de uitoefening van een zelfstandig beroep, daaronder begrepen voordelen verkregen uit de vervreemding van die vaste inrichting (alleen of tezamen met de gehele onderneming) of van die vaste basis, zijn in die andere Staat belastbaar.

3. Les gains provenant de l'aliénation de navires ou aéronefs exploités en trafic international ou de biens mobiliers affectés à l'exploitation de ces navires ou aéronefs ne sont imposables que dans l'Etat contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

4. Les gains provenant de l'aliénation de tous biens autres que ceux visés aux paragraphes 1, 2 et 3 ne sont imposables que dans l'Etat contractant dont le cédant est un résident.

Art. 14.

Professions indépendantes

1. Les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire d'une profession libérale ou d'autres activités de caractère indépendant ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que ce résident ne dispose de façon habituelle dans l'autre Etat contractant d'une base fixe pour l'exercice de ses activités. S'il dispose d'une telle base fixe, les revenus sont imposables dans l'autre Etat mais uniquement dans la mesure où ils sont imputables à cette base fixe.

2. L'expression « profession libérale » comprend notamment les activités indépendantes d'ordre scientifique, littéraire, artistique, éducatif ou pédagogique, ainsi que les activités indépendantes des médecins, avocats, ingénieurs, architectes, dentistes et comptables.

Art. 15.

Professions dépendantes

1. Sous réserve des dispositions des articles 16, 18, 19 et 20, les salaires, traitements et autres rémunérations similaires qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi salarié ne sont imposables que dans cet Etat, à moins que l'emploi ne soit exercé dans l'autre Etat contractant. Si l'emploi y est exercé, les rémunérations reçues à ce titre sont imposables dans cet autre Etat.

2. Nonobstant les dispositions du paragraphe 1, les rémunérations qu'un résident d'un Etat contractant reçoit au titre d'un emploi salarié exercé dans l'autre Etat contractant ne sont imposables que dans le premier Etat si :

a) elles rétribuent l'activité exercée dans l'autre Etat pendant une période ou des périodes n'excédant pas au total 183 jours au cours de l'année civile, et

b) les rémunérations sont payées par un employeur ou pour le compte d'un employeur qui n'est pas un résident de l'autre Etat et

c) la charge des rémunérations n'est pas supportée par un établissement stable ou une base fixe que l'employeur a dans l'autre Etat.

3. Nonobstant les dispositions précédentes du présent article, les rémunérations reçues au titre d'un emploi salarié exercé à bord d'un navire ou d'un aéronef exploité en trafic international sont imposables dans l'Etat contractant où le siège de direction effective de l'entreprise est situé.

Art. 16.

Tantièmes

1. Les tantièmes, jetons de présence et autres rétributions similaires qu'un résident d'un Etat contractant reçoit en sa qualité de membre du conseil d'administration ou de surveillance ou d'un autre organe analogue d'une société qui est un résident de l'autre Etat contractant sont imposables dans cet autre Etat.

2. Les rémunérations normales perçues en une autre qualité par une personne visée au paragraphe 1 sont imposables, suivant leur nature, d'après l'article 14 ou l'article 15.

Art. 17.

Artistes et sportifs

1. Nonobstant les dispositions des articles 14 et 15, les revenus qu'un résident d'un Etat contractant tire de ses activités personnelles exercées dans l'autre Etat contractant en tant qu'artiste du spectacle, tel qu'un artiste de théâtre, de cinéma, de la radio ou de la télévision, ou qu'un musicien, ou en tant que sportif, sont imposables dans cet autre Etat.

2. Lorsque les revenus d'activités qu'un artiste du spectacle ou un sportif exerce personnellement et en cette qualité sont attribués non pas à l'artiste ou au sportif lui-même mais à une autre personne, ces revenus sont imposables, nonobstant les dispositions des articles 7, 14 et 15, dans l'Etat contractant où les activités de l'artiste ou du sportif sont exercées.

3. Voordelen verkregen uit de vervreemding van schepen of luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd of van roerende goederen die bij de exploitatie van die schepen of luchtvaartuigen worden gebruikt, zijn slechts belastbaar in de Overeenkomstsluitende Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

4. Voordelen verkregen uit de vervreemding van alle andere goederen dan die bedoeld in de paragrafen 1, 2 en 3 zijn slechts belastbaar in de Overeenkomstsluitende Staat waarvan de vervreemder inwoner is.

Art. 14.

Zelfstandige beroepen

1. Inkomsten verkregen door een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat in de uitoefening van een vrij beroep of ter zake van andere werkzaamheden van zelfstandige aard zijn slechts in die Staat belastbaar, tenzij die inwoner in de andere Overeenkomstsluitende Staat voor het verrichten van zijn werkzaamheden gereeld over een vaste basis beschikt. Indien hij over zulk een vaste basis beschikt, zijn de inkomsten in de andere Staat belastbaar, maar slechts in zoverre als zij kunnen worden toegerekend aan die vaste basis.

2. De uitdrukking « vrij beroep » omvat in het bijzonder zelfstandige werkzaamheden op het gebied van wetenschap, letterkunde, kunst, opvoeding of onderwijs, alsmede de zelfstandige werkzaamheden van artsen, advocaten, ingenieurs, architecten, tandartsen en accountants.

Art. 15.

Niet-zelfstandige beroepen

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van de artikelen 16, 18, 19 en 20, zijn lonen, salarissen en andere soortgelijke beloningen verkregen door een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat ter zake van een dienstbetrekking slechts in die Staat belastbaar, tenzij de dienstbetrekking in de andere Overeenkomstsluitende Staat wordt uitgeoefend. Indien de dienstbetrekking aldaar wordt uitgeoefend, mogen de ter zake daarvan verkregen beloningen in die andere Staat worden belast.

2. Niettegenstaande de bepalingen van paragraaf 1 zijn beloningen verkregen door een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat ter zake van een in de andere Overeenkomstsluitende Staat uitgeoefende dienstbetrekking slechts in de eerstbedoelde Staat belastbaar, indien :

a) zij werkzaamheden vergoeden, die in de andere Staat worden uitgeoefend gedurende een tijdvak of tijdvakken die in het kalenderjaar een totaal van 183 dagen niet te boven gaan, en

b) de beloningen worden betaald door of namens een werkgever die niet inwoner van de andere Staat is, en

c) de beloningen niet ten laste komen van een vaste inrichting of een vaste basis, die de werkgever in de andere Staat heeft.

3. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel mogen beloningen verkregen ter zake van een dienstbetrekking uitgeoefend aan boord van een schip of luchtvaartuig dat in internationaal verkeer wordt geëxploiteerd, worden belast in de Overeenkomstsluitende Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

Art. 16.

Tantièmes

1. Tantièmes, presentiegelden en andere soortgelijke beloningen, door een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat verkregen in zijn hoedanigheid van lid van de raad van beheer of van toezicht of van een gelijkaardig orgaan van een vennootschap die inwoner is van de andere Overeenkomstsluitende Staat, mogen in die andere Staat worden belast.

2. Normale beloningen die in paragraaf 1 bedoelde personen in een andere hoedanigheid verkrijgen mogen overeenkomstig artikel 14 of artikel 15, naar gelang van hun aard, worden belast.

Art. 17.

Artiesten en sportbeoefenaars

1. Niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 14 en 15 mogen inkomsten die een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat verkrijgt uit zijn persoonlijke werkzaamheden die hij in de andere Overeenkomstsluitende Staat verricht in de hoedanigheid van artiest, zoals toneelspeler, film-, radio- of televisieartiest of musicus of in de hoedanigheid van sportbeoefenaar, in die andere Staat worden belast.

2. Indien inkomsten uit werkzaamheden die een artiest of een sportbeoefenaar persoonlijk en als zodanig verricht, niet worden toegekend aan de artiest of aan de sportbeoefenaar zelf maar aan een andere persoon, mogen die inkomsten niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 7, 14 en 15 worden belast in de Overeenkomstsluitende Staat waar de werkzaamheden van de artiest of de sportbeoefenaar worden verricht.

Art. 18.

2

Pensions

Sous réserve des dispositions de l'article 19, paragraphe 2, les pensions et autres rémunérations similaires, payées à un résident d'un Etat contractant au titre d'un emploi antérieur, ne sont imposables que dans cet Etat.

Art. 19.

Fonctions publiques

1. a) Les rémunérations, autres que les pensions, payées par un Etat contractant, l'une de ses subdivisions politiques ou administratives ou l'une de ses collectivités locales à une personne physique, au titre de services rendus à cet Etat ou à cette subdivision ou collectivité, ne sont imposables que dans cet Etat;

b) Toutefois, ces rémunérations ne sont imposables que dans l'autre Etat contractant si les services sont rendus dans cet Etat et si la personne physique est un résident de cet Etat qui :

- i) possède la nationalité de cet Etat, ou
- ii) n'est pas devenu un résident de cet Etat à seule fin de rendre des services.

2. a) Les pensions payées par un Etat contractant, l'une de ses subdivisions politiques ou administratives ou l'une de ses collectivités locales, soit directement soit par prélevement sur des fonds qu'ils ont constitués, à une personne physique, au titre de services rendus à cet Etat ou à cette subdivision ou collectivité, ne sont imposables que dans cet Etat;

b) Toutefois, ces pensions ne sont imposables que dans l'autre Etat contractant si la personne physique est un résident de cet Etat et en possède la nationalité.

3. Les dispositions des articles 15, 16 et 18 s'appliquent aux rémunérations et pensions payées au titre de services rendus dans le cadre d'une activité industrielle ou commerciale exercée par un Etat contractant, l'une de ses subdivisions politiques ou administratives ou l'une de ses collectivités locales.

Art. 20.

Professeurs

Les rémunérations quelconques des professeurs et autres membres du personnel enseignant, résidents d'un Etat contractant, qui séjournent temporairement dans l'autre Etat contractant pour y enseigner ou s'y livrer à des recherches scientifiques, pendant une période n'excédant pas deux ans, dans une université ou dans une autre institution d'enseignement ou de recherche scientifique sans but lucratif, ne sont imposables que dans le premier Etat.

Art. 21.

Etudiants, stagiaires ou apprentis

Les sommes qu'un étudiant, un stagiaire ou un apprenti qui est, ou qui était immédiatement avant de se rendre dans un Etat contractant, un résident de l'autre Etat contractant et qui séjourne dans le premier Etat à seule fin d'y poursuivre ses études ou sa formation, reçoit pour couvrir ses frais d'entretien, d'études ou de formation ne sont pas imposables dans cet Etat, à condition qu'elles proviennent de sources situées en dehors de cet Etat.

Art. 22.

Autres revenus

1. Les éléments du revenu d'un résident d'un Etat contractant, d'où qu'ils proviennent, qui ne sont pas traités dans les articles précédents de la présente convention ne sont imposables que dans cet Etat.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne s'appliquent pas aux revenus autres que les revenus provenant de biens immobiliers tels qu'ils sont définis à l'article 6, paragraphe 2, lorsque le bénéficiaire de tels revenus, résident d'un Etat contractant, exerce dans l'autre Etat contractant, soit une activité industrielle ou commerciale par l'intermédiaire d'un établissement stable qui y est situé, soit une profession indépendante au moyen d'une base fixe qui y est située, et que le droit ou le bien générateur des revenus s'y rattache effectivement. Dans ce cas, les revenus sont imposables dans cet autre Etat conformément à sa législation.

Art. 18.

Pensioenen

Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 19, paragraaf 2, zijn pensioenen en andere soortgelijke beloningen betaald aan een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat ter zake van een vroegere dienstbetrekking, slechts in die Staat belastbaar.

Art. 19.

Overheidsfuncties

1. a) Beloningen, niet zijnde pensioenen, betaald door een Overeenkomstsluitende Staat, een staatkundig of administratief onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan aan een natuurlijke persoon ter zake van diensten bewezen aan die Staat of aan dat onderdeel of die gemeenschap, zijn slechts in die Staat belastbaar;

b) Die beloningen zijn evenwel slechts in de andere Overeenkomstsluitende Staat belastbaar indien de diensten in die Staat worden bewezen en indien de natuurlijke persoon een inwoner van die Staat is en :

- i) de nationaliteit van die Staat bezit, of
- ii) niet uitsluitend met het oog op het bewijzen van de diensten inwoner van die Staat is geworden.

2. a) Pensioenen door een Overeenkomstsluitende Staat, een staatkundig of administratief onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan, hetzij rechtstreeks, hetzij uit door hen in het leven geroepen fondsen, betaald aan een natuurlijke persoon ter zake van diensten bewezen aan die Staat of aan dat onderdeel of die gemeenschap, zijn slechts in die Staat belastbaar;

b) Die pensioenen zijn evenwel slechts in de andere Overeenkomstsluitende Staat belastbaar indien de natuurlijke persoon een inwoner van die Staat is en de nationaliteit ervan bezit.

3. De bepalingen van de artikelen 15, 16 en 18 zijn van toepassing op beloningen en pensioenen ter zake van diensten bewezen in het kader van een rijverheids- of handelsbedrijf uitgeoefend door een Overeenkomstsluitende Staat, een staatkundig of administratief onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan.

Art. 20.

Leraren

Beloningen, van welke aard ook, van hogleraren en andere leden van het onderwijszend personeel, die inwoner zijn van een Overeenkomstsluitende Staat en die tijdelijk in de andere Overeenkomstsluitende Staat verblijven om aldaar, gedurende een tijdsvak van ten hoogste twee jaar, aan een universiteit of een andere onderwijsinrichting of wetenschappelijke instelling zonder winstoogmerken onderwijs te geven of zich met wetenschappelijk onderzoek bezig te houden, zijn slechts in de eerstbedoelde Staat belastbaar.

Art. 21.

Studenten, leerling of stagiairs

Bedragen die een student, een leerling of een voor een beroep in opleiding zijnde persoon, die inwoner is, of onmiddellijk vóór zijn bezoek aan een Overeenkomstsluitende Staat inwoner was, van de andere Overeenkomstsluitende Staat en die in de eerstbedoelde Staat verblijft uitsluitend om aldaar zijn studie of opleiding voort te zetten, ontvangt ten behoeve van zijn onderhoud, studie of opleiding, zijn in die Staat niet belastbaar op voorwaarde dat die bedragen afkomstig zijn uit bronnen buiten die Staat.

Art. 22.

Andere inkomsten

1. Ongeacht hun afkomst zijn bestanddelen van het inkomen van een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat die niet in de voorgaande artikelen van deze overeenkomst worden behandeld, slechts in die Staat belastbaar.

2. De bepaling van paragraaf 1 is niet van toepassing op inkomsten, niet zijnde inkomsten uit onroerende goederen als omschreven in artikel 6, paragraaf 2, indien de genietier van die inkomsten, die inwoner is van een Overeenkomstsluitende Staat, in de andere Overeenkomstsluitende Staat een rijverheids- of handelsbedrijf met behulp van een aldaar gevestigde vaste inrichting of een zelfstandig beroep door middel van een aldaar gevestigde vaste basis uitoefent en het recht of het goed dat de inkomsten oplevert met die vaste inrichting of vaste basis wezenlijk is verbonden. In een zodanig geval zijn de inkomsten in die andere Staat belastbaar overeenkomstig de wetgeving van die Staat.

Art. 23.

Méthodes pour éliminer les doubles impositions

1. En ce qui concerne la Belgique, la double imposition est évitée de la manière suivante :

1° Lorsqu'un résident de la Belgique reçoit des revenus non visés sub 2° ci-après qui sont imposables en Italie conformément aux dispositions de la convention, la Belgique exempte de l'impôt ces revenus, mais elle peut, pour calculer le montant de ses impôts sur le reste du revenu de ce résident, appliquer le même taux que si les revenus en question n'avaient pas été exemptés.

2° En ce qui concerne les dividendes imposables conformément à l'article 10, paragraphe 2, les intérêts imposables conformément à l'article 11, paragraphes 2 ou 7, et les redevances imposables conformément à l'article 12, paragraphes 2 ou 6, la quotité forfaitaire d'impôt étranger, déterminée dans les conditions et au taux prévus par la législation belge, est imputée sur l'impôt belge afférent auxdits revenus; le taux de cette quotité forfaitaire d'impôt étranger ne peut toutefois être inférieur à celui de l'impôt perçu en Italie sur ces revenus, conformément à l'article 10, paragraphe 2, à l'article 11, paragraphe 2, ou à l'article 12, paragraphe 2, suivant les cas.

3° Lorsque, conformément à la législation belge, des pertes subies par une entreprise belge dans un établissement stable situé en Italie ont été effectivement déduites des bénéfices de cette entreprise pour son imposition en Belgique, l'exemption prévue sub 1° ne s'applique pas en Belgique aux bénéfices d'autres périodes imposables qui sont imputables à cet établissement, dans la mesure où ces bénéfices ont aussi été exemptés d'impôt en Italie en raison de leur compensation avec lesdites pertes.

2. En ce qui concerne l'Italie, la double imposition est évitée de la manière suivante :

1° Lorsqu'un résident de l'Italie reçoit des revenus qui sont imposables en Belgique, l'Italie, en établissant ses impôts sur le revenu visés à l'article 2, de la présente convention, peut comprendre ces revenus dans la base imposable desdits impôts, à moins que la présente convention n'en dispose autrement.

Dans ce cas, l'Italie doit déduire des impôts ainsi établis l'impôt sur les revenus payé en Belgique, mais le montant de la déduction ne peut pas dépasser la quote-part d'impôt italien, imputable auxdits revenus dans la proportion où ces revenus contribuent à former le revenu global.

2° Toutefois, aucune déduction n'est accordée dans le cas où le revenu est assujetti en Italie à l'imposition par voie de retenue à titre d'impôt, sur demande du bénéficiaire du revenu en conformité avec la législation italienne.

Art. 24.

Non-discrimination

1. Les nationaux d'un Etat contractant ne sont soumis dans l'autre Etat contractant à aucune imposition ou obligation y relative, qui est autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujettis les nationaux de cet autre Etat qui se trouvent dans la même situation. La présente disposition s'applique aussi, nonobstant les dispositions de l'article 1, aux personnes qui ne sont pas des résidents d'un Etat contractant ou des deux Etats contractants.

2. L'imposition d'un établissement stable qu'une entreprise d'un Etat contractant a dans l'autre Etat contractant n'est pas établie dans cet autre Etat d'une façon moins favorable que l'imposition des entreprises de cet autre Etat qui exercent la même activité. La présente disposition ne peut être interprétée comme obligeant un Etat contractant à accorder aux résidents de l'autre Etat contractant les déductions personnelles, abattements et réductions d'impôt en fonction de la situation ou des charges de famille qu'il accorde à ses propres résidents.

3. A moins que les dispositions de l'article 9, de l'article 11, paragraphe 7 ou de l'article 12, paragraphe 6, ne soient applicables, les intérêts, redevances et autres dépenses payés par une entreprise d'un Etat contractant à un résident de l'autre Etat contractant sont déductibles, pour la détermination des bénéfices imposables de cette entreprise, dans les mêmes conditions que s'ils avaient été payés à un résident du premier Etat.

4. Les entreprises d'un Etat contractant, dont le capital est en totalité ou en partie, directement ou indirectement, détenu ou contrôlé par un ou plusieurs résidents de l'autre Etat contractant, ne sont soumises dans le premier Etat à aucune imposition ou obligation y relative, qui est autre ou plus lourde que celles auxquelles sont ou pourront être assujetties les autres entreprises similaires du premier Etat.

5. Les dispositions du présent article s'appliquent, nonobstant les dispositions de l'article 2, aux impôts de toute nature ou dénomination.

Art. 23.

Wijze waarop dubbele belasting wordt vermeden

1. In België wordt dubbele belasting op de volgende wijze vermeden :

1° Indien een inwoner van België niet in 2° hierna bedoelde inkomsten ontvangt die volgens de bepalingen van de overeenkomst in Italië mogen worden belast, stelt België deze inkomsten vrij van belasting, maar om het bedrag van zijn belasting over het overige inkomen van die inwoner te berekenen mag België hetzelfde tarief toepassen alsof die inkomsten niet waren vrijgesteld.

2° Met betrekking tot dividenden die belastbaar zijn volgens artikel 10, paragraaf 2, interest die belastbaar is volgens artikel 11, paragraaf 2 of 7, en royalty's die belastbaar zijn volgens artikel 12, paragraaf 2 of 6, wordt het forfaitaire gedeelte van buitenlandse belasting dat onder de voorwaarden en tegen het tarief waarin de Belgische wetgeving voorziet wordt bepaald, verrekend met de Belgische belasting op die inkomsten; het tarief van dat forfaitaire gedeelte van buitenlandse belasting mag echter niet lager zijn dan het tarief van de belasting die in Italië overeenkomstig artikel 10, paragraaf 2, artikel 11, paragraaf 2, of artikel 12, paragraaf 2, naar het geval, op die inkomsten werd geheven.

3° Indien volgens de Belgische wetgeving verliezen die een Belgische onderneming in een in Italië gevestigde vaste inrichting heeft geleden, voor de belastingheffing van die onderneming in België werkelijk in mindering van de winsten van die onderneming werden gebracht, is de vrijstelling volgens 1° in België niet van toepassing op de winsten van andere belastbare tijdperken die aan die vaste inrichting kunnen worden toegekend, in zoverre als deze winsten ook in Italië door de verrekening van die verliezen van belasting werden vrijgesteld.

2. In Italië wordt dubbele belasting op de volgende wijze vermeden :

1° Indien een inwoner van Italië inkomsten ontvangt die in België mogen worden belast, mag Italië bij het vaststellen van zijn in artikel 2 van deze overeenkomst vermelde belastingen op het inkomen, deze inkomsten in de belastbare basis van die belastingen opnemen, tenzij de overeenkomst anders bepaalt.

In een zodanig geval moet Italië zijn aldus vastgestelde belastingen verminderen met de in België betaalde inkomstenbelasting, maar het bedrag van de vermindering mag niet hoger zijn dan het gedeelte van de Italiaanse belasting dat in dezelfde verhouding aan die inkomsten kan worden toegerekend als de verhouding waarin deze inkomsten bijdragen om het totale inkomen te vormen.

2° Geen enkele vermindering wordt evenwel verleend wanneer het inkomen in Italië, op verzoek van de geniet van het inkomen overeenkomstig de Italiaanse wetgeving, aan een bij wijze van inhouding geheven belasting wordt onderworpen.

Art. 24.

Non-discriminatie

1. Onderdanen van een Overeenkomstsluitende Staat worden in de andere Overeenkomstsluitende Staat niet onderworpen aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen waaraan onderdanen van die andere Staat onder gelijke omstandigheden zijn of kunnen worden onderworpen. Niettegenstaande de bepalingen van artikel 1 is deze bepaling ook van toepassing op personen die niet inwoner zijn van een Overeenkomstsluitende Staat of van beide Overeenkomstsluitende Staten.

2. De belastingheffing van een vaste inrichting die een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat in de andere Overeenkomstsluitende Staat heeft, is in die andere Staat niet ongunstiger dan de belastingheffing van ondernemingen van die andere Staat die dezelfde werkzaamheden uitoefenen. Deze bepaling mag niet aldus worden uitgelegd dat zij een Overeenkomstsluitende Staat verplicht aan inwoners van de andere Overeenkomstsluitende Staat bij de belastingheffing de persoonlijke aftrekken, tegemoetkomingen en verminderingen uit hoofde van de gezinstoestand of gezinslasten te verlenen die hij aan zijn eigen inwoners verleent.

3. Behalve indien de bepalingen van artikel 9, artikel 11, paragraaf 7, of artikel 12, paragraaf 6, van toepassing zijn, worden interest, royalty's en andere kosten, die door een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat aan een inwoner van de andere Overeenkomstsluitende Staat worden betaald, bij het bepalen van de belastbare winst van die onderneming op dezelfde voorwaarden in mindering gebracht, alsof zij aan een inwoner van de eerstbedoelde Staat zouden zijn betaald.

4. Ondernemingen van een Overeenkomstsluitende Staat, waarvan het kapitaal geheel of ten dele, onmiddellijk of middellijk in het bezit is van, of wordt beheerd door één of meer inwoners van de andere Overeenkomstsluitende Staat, worden in de eerstbedoelde Staat niet onderworpen aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen, waaraan andere soortgelijke ondernemingen van de eerstbedoelde Staat zijn of kunnen worden onderworpen.

5. Niettegenstaande de bepalingen van artikel 2 zijn de bepalingen van dit artikel van toepassing op belastingen van elke soort of benaming.

Art. 25.

Procédure amiable

1. Lorsqu'une personne estime que les mesures prises par un Etat contractant ou par les deux Etats contractants entraînent pour elle une imposition non conforme aux dispositions de la présente convention, elle peut, sans préjudice des recours prévus dans le cadre de la procédure contentieuse interne de ces Etats ou des demandes de remboursement introduites sur la base de l'article 28, soumettre son cas à l'autorité compétente de l'Etat contractant dont elle est un résident ou, si son cas relève de l'article 24, paragraphe 1, à celle de l'Etat contractant dont elle possède la nationalité. Le cas doit être soumis dans les deux ans qui suivent la première notification de la mesure ou la perception d'impôt à la source, qui entraîne une imposition non conforme aux dispositions de la convention.

2. L'autorité compétente s'efforce, si la réclamation lui paraît fondée et si elle n'est pas elle-même en mesure d'y apporter une solution satisfaisante, de résoudre le cas par voie d'accord amiable avec l'autorité compétente de l'autre Etat contractant, en vue d'éviter une imposition non conforme à la convention.

3. Les autorités compétentes des Etats contractants s'efforcent par voie d'accord amiable, de résoudre les difficultés ou de dissiper les doutes auxquels peuvent donner lieu l'interprétation ou l'application de la convention.

4. Les autorités compétentes des Etats contractants peuvent communiquer directement entre elles en vue de parvenir à un accord comme il est indiqué aux paragraphes précédents.

Elles se concertent aussi au sujet des mesures administratives nécessaires à l'exécution des dispositions de la convention et notamment au sujet des justifications à fournir par les résidents de chaque Etat pour bénéficier dans l'autre Etat des exemptions ou réductions d'impôts prévues à cette convention.

Art. 26.

Echange de renseignements

1. Les autorités compétentes des Etats contractants échangent les renseignements nécessaires pour appliquer les dispositions de la présente convention, pour prévenir la fraude et l'évasion fiscales ou pour appliquer les dispositions de la législation nationale en ce qui concerne les impôts visés par la convention dans la mesure où l'imposition qu'elles prévoient n'est pas contraire à la convention. L'échange de renseignements n'est pas restreint par l'article 1. Les renseignements reçus par un Etat contractant sont tenus secrets de la même manière que les renseignements obtenus en application de la législation interne de cet Etat et ne sont communiqués qu'aux personnes ou autorités (y compris les tribunaux et organes administratifs) concernées par l'établissement ou le recouvrement des impôts visés par la convention, par les procédures ou poursuites concernant ces impôts, ou par les décisions sur les recours relatifs à ces impôts. Ces personnes ou autorités n'utilisent ces renseignements qu'à ces fins. Elles peuvent faire état de ces renseignements au cours d'audiences publiques de tribunaux ou dans des jugements.

2. Les dispositions du paragraphe 1 ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à un Etat contractant l'obligation :

a) de prendre des mesures administratives dérogant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre Etat contractant;

b) de fournir des renseignements qui ne pourraient être obtenus sur la base de sa législation ou dans le cadre de sa pratique administrative normale ou de celles de l'autre Etat contractant;

c) de fournir des renseignements qui révéleraient un secret commercial, industriel, professionnel ou un procédé commercial ou des renseignements dont la communication serait contraire à l'ordre public.

Art. 27.

Assistance au recouvrement

1. Les Etats contractants s'engagent à se prêter mutuellement aide et assistance aux fins de notifier et de recouvrer les impôts visés à l'article 2, les accroissements et additionnels à ces impôts ainsi que les intérêts et frais y relatifs.

2. Sur requête de l'autorité compétente d'un Etat contractant, l'autorité compétente de l'autre Etat contractant assure, suivant les dispositions légales et réglementaires applicables à la notification et au recouvrement desdits impôts de ce dernier Etat, la notification et le recouvrement des créances fiscales visées au paragraphe 1, qui sont exigibles dans le premier Etat. Ces créances ne jouissent d'aucun privilège dans l'Etat requis et celui-ci n'est pas tenu d'appliquer des moyens d'exécution qui ne sont pas autorisés par les dispositions légales ou réglementaires de l'Etat requerant.

Art. 25.

Regeling voor onderling overleg

1. Indien een persoon van oordeel is dat de maatregelen van een Overeenkomstsluitende Staat of van beide Overeenkomstsluitende Staten voor hem leiden of zullen leiden tot een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de bepalingen van deze overeenkomst, kan hij, onverminderd de rechtsmiddelen welke in het kader van de interne procedure inzake geschillen van die Staten zijn bepaald of de verzoeken om teruggave die op grond van artikel 28 werden ingediend, zijn geval voorleggen aan de bevoegde autoriteit van de Overeenkomstsluitende Staat waarvan hij inwoner is of, indien zijn geval onder artikel 24, paragraaf 1, ressorteert, aan die van de Overeenkomstsluitende Staat waarvan hij de nationaliteit bezit. Het geval moet worden voorgelegd binnen een termijn van twee jaar vanaf de eerste kennisgeving van de maatregel of de heffing bij de bron die een belastingheffing ten gevolge heeft die niet in overeenstemming is met de bepalingen van de overeenkomst.

2. De bevoegde autoriteit tracht, indien het bezwaar haar gegrond voorkomt en indien zij niet zelf in staat is tot een bevredigende oplossing ervan te komen, de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming met de bevoegde autoriteit van de andere Overeenkomstsluitende Staat op te lossen, ten einde een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de overeenkomst, te vermijden.

3. De bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Staten trachten moeilijkheden of twijfelpunten die mochten rijzen met betrekking tot de uitlegging of de toepassing van de overeenkomst, in onderlinge overeenstemming op te lossen.

4. De bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Staten kunnen zich rechtstreeks met elkaar in verbinding stellen ten einde een overeenstemming zoals bedoeld in de voorgaande paragrafen te bereiken.

Zij plegen ook overleg omtrent de administratieve maatregelen die voor de uitvoering van de bepalingen van de overeenkomst nodig zijn en met name omtrent de bewijsstukken die de inwoners van elke Staat moeten overleggen om in de andere Staat de bij deze overeenkomst bepaalde belastingsvrijstellingen of -verminderingen te genieten.

Art. 26.

Uitwisseling van inlichtingen

1. De bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Staten wisselen de inlichtingen uit die nodig zijn om uitvoering te geven aan de bepalingen van deze overeenkomst, om het ontduiken en het ontgaan van belasting te voorkomen of om uitvoering te geven aan de bepalingen van de nationale wetgeving met betrekking tot de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is, voor zover de belastingheffing waarin deze voorzien niet in strijd is met de overeenkomst. De uitwisseling van inlichtingen wordt niet beperkt door artikel 1. De door een Overeenkomstsluitende Staat verkregen inlichtingen worden op dezelfde wijze gehouden als de inlichtingen die onder de nationale wetgeving van die Staat worden verkregen en worden alleen medegedeeld aan personen of autoriteiten (daaronder begrepen rechterlijke instanties en administratief-rechterlijke lichamen) die betrokken zijn bij de vestiging of de invordering van, bij de tenuitvoerlegging of vervolging ter zake van, of bij de beslissing in beroepszaken betrekking hebbende op de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is. Deze personen of autoriteiten mogen deze inlichtingen slechts voor die doeleinden gebruiken. Zij mogen deze inlichtingen mededelen in openbare rechtszittingen of rechterlijke beslissingen.

2. In geen geval mogen de bepalingen van paragraaf 1 aldus worden uitgelegd, dat zij een Overeenkomstsluitende Staat de verplichting opleggen :

a) administratieve maatregelen te nemen die afwijken van zijn wetgeving en van zijn administratieve praktijk of van die van de andere Overeenkomstsluitende Staat;

b) bijzonderheden te verstrekken die niet verkrijgbaar zouden zijn volgens zijn wetgeving of binnen het raam van zijn normale administratieve praktijk of van die van de andere Overeenkomstsluitende Staat;

c) inlichtingen te verstrekken die een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen, dan wel inlichtingen waarvan het verstrekken in strijd zou zijn met de openbare orde.

Art. 27.

Invorderingsbijstand

1. De Overeenkomstsluitende Staten verlenen elkaar hulp en bijstand voor de betekenis en de invordering van de in artikel 2 bedoelde belastingen, de verhogingen en opcentiemen van die belastingen alsmede van de erop betrekking hebbende interest en kosten.

2. Op verzoekschrift van de bevoegde autoriteit van een Overeenkomstsluitende Staat zorgt de bevoegde autoriteit van de andere Overeenkomstsluitende Staat, overeenkomstig de wettelijke bepalingen en de reglementeringen die voor de betekenis en de invordering van de genoemde belastingen van die laatstbedoelde Staat gelden, voor de betekenis en de invordering van de in paragraaf 1 bedoelde belastingvorderingen die in de eerstbedoelde Staat eisbaar zijn. Die vorderingen genieten geen enkel voorrecht in de aangezochte Staat en deze is niet gehouden uitvoeringsmiddelen aan te wenden die niet toegelaten zijn door de wettelijke bepalingen of de reglementeringen van de verzoekende Staat.

3. Les requêtes visées au paragraphe 2 sont appuyées d'une copie officielle des titres exécutoires accompagnée, s'il échel, d'une copie officielle des décisions passées en force de chose jugée.

4. En ce qui concerne les créances fiscales qui sont susceptibles de recours, l'autorité compétente d'un Etat contractant peut, pour la sauvegarde de ses droits, demander à l'autorité de l'autre Etat contractant de prendre les mesures conservatoires prévues par la législation de celui-ci; les dispositions des paragraphes 1 à 3 sont applicables, *mutatis mutandis*, à ces mesures.

5. L'article 26, paragraphe 1, troisième, quatrième et cinquième phrases, s'applique également à tout renseignement porté, en exécution du présent article, à la connaissance des autorités compétentes de l'Etat requis.

Art. 28.

Remboursement des impôts prélevés par voie de retenue à la source

1. Les impôts prélevés dans un Etat contractant par voie de retenue à la source sont remboursés sur demande de l'intéressé, lorsque le droit de percevoir ces impôts est limité par les dispositions de la présente convention.

2. Les demandes de remboursement sont introduites auprès de l'autorité compétente de l'Etat contractant tenu d'effectuer le remboursement, dans les délais prévus par la législation de cet Etat; elles doivent être accompagnées d'une attestation officielle de l'Etat contractant dont le contribuable est un résident, certifiant que les conditions requises pour bénéficier des exonérations ou des réductions prévues par la convention sont remplies.

3. Les autorités compétentes des Etats contractants règlent d'un commun accord, conformément aux dispositions de l'article 25, les modalités d'application du présent article. Elles peuvent aussi, d'un commun accord, établir d'autres procédures pour l'application des limitations d'impôt prévues par la présente convention.

Art. 29.

Divers

1. Les dispositions de la présente convention ne portent pas atteinte aux priviléges fiscaux dont bénéficient les agents diplomatiques ou les fonctionnaires consulaires en vertu soit des règles générales du droit des gens, soit des dispositions d'accords particuliers.

2. La convention ne s'applique pas aux organisations internationales, à leurs organes ou à leurs fonctionnaires, ni aux personnes qui sont membres d'une mission diplomatique ou d'un poste consulaire d'un Etat tiers, lorsqu'ils se trouvent sur le territoire d'un Etat contractant et ne sont pas traités comme des résidents dans l'un ou l'autre Etat contractant en matière d'impôts sur le revenu.

3. Les dispositions de la convention n'empêchent pas un Etat contractant d'établir à charge des sociétés qui sont des résidents de cet Etat les impôts dus, conformément à sa législation, en cas de rachat par ces sociétés de leurs propres actions ou parts ou à l'occasion du partage de l'avoir social.

Art. 30.

Entrée en vigueur

1. La présente convention sera ratifiée et les instruments de ratification seront échangés à Bruxelles aussitôt que possible.

2. La convention entrera en vigueur le quinzième jour suivant celui de l'échange des instruments de ratification et ses dispositions seront applicables:

a) aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'échange des instruments de ratification;

b) aux autres impôts établis sur des revenus de périodes imposables prenant fin à partir du 31 décembre de l'année suivant immédiatement celle de cet échange.

3. La convention entre la Belgique et l'Italie en vue d'éviter les doubles impositions et de régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu et le protocole final signés à Bruxelles le 19 octobre 1970, prendront fin et cesseront de s'appliquer à tout impôt belge ou italien afférent à une période pour laquelle la présente convention produit ses effets à l'égard de cet impôt, conformément au paragraphe 2.

Les dispositions des mêmes convention et protocole final du 19 octobre 1970 restent applicables aux impôts visés à l'article 2, paragraphe 3, de la présente convention qui sont dus pour les périodes antérieures à la prise d'effets de celle-ci.

3. De in paragraaf 2 bedoelde verzoekschriften worden gestaafd met een officieel afschrift van de uitvoerbare titels, eventueel vergezeld van een officieel afschrift van de beslissingen die het gezag van het gewijde hebben verworven.

4. Met betrekking tot belastingvorderingen waartegen beroep openstaat, mag de bevoegde autoriteit van een Overeenkomstsluitende Staat, om zijn rechten te vrijwaren, de autoriteit van de andere Overeenkomstsluitende Staat verzoeken de conservatoire maatregelen te nemen waarin diens wetgeving voorziet; de bepalingen van de paragrafen 1 tot 3 zijn, *mutatis mutandis*, op die maatregelen van toepassing.

5. Artikel 26, paragraaf 1, derde, vierde en vijfde zin, is mede van toepassing op elke inlichting die ingevolge dit artikel ter kennis van de bevoegde autoriteiten van de aangezochte Staat wordt gebracht.

Art. 28.

Teruggave van de bij wijze van inhouding bij de bron geheven belastingen

1. Op verzoek van de belanghebbende worden de belastingen die in een Overeenkomstsluitende Staat bij wijze van inhouding bij de bron worden geheven, teruggegeven indien het recht van belastingheffing door de bepalingen van deze overeenkomst wordt ingeperkt.

2. De verzoeken om teruggave worden bij de bevoegde autoriteit van de Overeenkomstsluitende Staat die de teruggave moet verrichten ingediend binnen de termijn waarin de wetgeving van die Staat voorziet; zij moet vergezeld zijn van een officieel attest van de Overeenkomstsluitende Staat waarvan de belastingplichtige inwoner is, waaruit blijkt dat is voldaan aan de voorwaarden die voor de toepassing van de bij de overeenkomst bepaalde vrijstellingen of verminderingen zijn gesteld.

3. De bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Staten regelen in onderlinge overeenstemming, overeenkomstig de bepalingen van artikel 25, de wijze van toepassing van dit artikel. Zij mogen in onderlinge overeenstemming ook andere procedures voor de toepassing van de bij deze overeenkomst bepaalde belastingverminderingen vaststellen.

Art. 29.

Diverse bepalingen

1. De bepalingen van deze overeenkomst tasten in geen enkel opzicht de fiscale voorrechten aan die diplomatische vertegenwoordigers of consulaire ambtenaren ontleven aan de algemene regelen van het volkenrecht of aan bepalingen van bijzondere akkoorden.

2. De overeenkomst is niet van toepassing op internationale organisaties, hun organen of hun ambtenaren, noch op personen die lid zijn van een diplomatische vertegenwoordiging of van een consulaire post van een derde Staat, indien deze op het grondgebied van een Overeenkomstsluitende Staat verblijven en inzake belastingen naar het inkomen niet als inwoners van de ene of de andere Overeenkomstsluitende Staat worden behandeld.

3. De bepalingen van de overeenkomst beletten een Overeenkomstsluitende Staat niet de ingevolge zijn wetgeving verschuldigde belastingen te heffen van vennootschappen die inwoner zijn van die Staat, ingeval van inkoop van eigen aandelen of delen door die vennootschappen of naar aanleiding van de verdeling van het maatschappelijk vermogen ervan.

Art. 30.

Inwerkingtreding

1. Deze overeenkomst zal worden bekraftigd en de akten van bekraftiging zullen zo spoedig mogelijk te Brussel worden uitgewisseld.

2. De overeenkomst zal in werking treden op de vijftiende dag die volgt op de dag van de uitwisseling van de akten van bekraftiging en haar bepalingen zullen van toepassing vinden:

a) op de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomen die zijn toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat van de uitwisseling van de akten van bekraftiging;

b) op de andere belastingen geheven naar inkomen van belastbare tijdperken die eindigen op of na 31 december van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat van die uitwisseling.

3. De overeenkomst tussen België en Italië tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en het slotprotocol, die te Brussel op 19 oktober 1970 werden ondertekend, zullen een einde nemen en ophouden toepassing te vinden op elke Belgische of Italiaanse belasting met betrekking tot een tijdperk waarvoor deze overeenkomst ten aanzien van die belasting overeenkomstig paragraaf 2 uitwerking heeft.

De bepalingen van dezelfde overeenkomst en hetzelfde slotprotocol van 19 oktober 1970 blijven van toepassing op de in artikel 2, paragraaf 3, van deze overeenkomst bedoelde belastingen die verschuldigd zijn voor tijdperken die aan de uitwerking van deze overeenkomst voorafgaan.

Art. 31.

Dénonciation

La présente convention demeurera en vigueur tant qu'elle n'aura pas été dénoncée par un Etat contractant; mais chacun des Etats contractants pourra, jusqu'au 30 juin inclus de toute année civile à partir de la cinquième année suivant celle de l'échange des instruments de ratification, la dénoncer par écrit et par la voie diplomatique, à l'autre Etat contractant. En cas de dénonciation avant le 1er juillet d'une telle année, la convention s'appliquera pour la dernière fois:

- a) aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement au plus tard le 31 décembre de l'année de la dénonciation;
- b) aux autres impôts établis sur des revenus de périodes imposables prenant fin avant le 31 décembre de l'année suivant immédiatement celle de la dénonciation.

En foi de quoi, les plénipotentiaires des deux Etats ont signé la présente convention et y ont apposé leurs sceaux.

Fait à Rome, le 29 avril 1983 en double exemplaire, en langues française, néerlandaise et italienne, les trois textes faisant également foi.

Pour le Royaume de Belgique :

M. RYMANANS.

Pour la République Italienne :

B. CORTI.

PROTOCOLE FINAL

Au moment de procéder à la signature de la convention en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir la fraude et l'évasion fiscales en matière d'impôts sur le revenu, conclue ce jour entre la Belgique et l'Italie, les plénipotentiaires soussignés sont convenus des dispositions suivantes qui forment partie intégrante de cette convention.

1. A l'article 7, paragraphe 3, on entend par « dépenses exposées aux fins poursuivies par cet établissement stable », les dépenses qui sont directement afférentes à l'activité de l'établissement stable.

2. Les dispositions de l'article 19, paragraphes 1, b, et 2, b, ne s'appliquent pas lorsque le bénéficiaire des revenus possède la nationalité des deux Etats contractants.

3. Les dispositions de l'article 19, paragraphes 1 et 2, s'appliquent aux rémunérations et pensions allouées à leur personnel par les services ou organismes suivants :

a) en ce qui concerne la Belgique :

- la Société nationale des Chemins de fer belges;
- la Régie des Postes;
- la Régie des Télégraphes et des Téléphones;
- le Commissariat général au Tourisme;
- l'Office belge du Commerce extérieur;

b) en ce qui concerne l'Italie :

- l'Administration des Chemins de fer italiens (Azienda Autonoma delle Ferrovie dello Stato);
- les Administrations des Services des Postes et des Télécommunications (le Amministrazioni delle Poste e delle Telecomunicazioni);
- l'Office national italien du Tourisme (Ente Nazionale Italiano per il Turismo);
- l'Institut pour le Commerce extérieur (Istituto Nazionale per il Commercio Estero).

4. Aucune disposition de l'article 24 ne peut être interprétée comme empêchant la Belgique :

a) d'imposer au taux prévu par la législation belge le montant total des bénéfices d'un établissement stable belge d'une société qui est un résident de l'Italie ou d'une association ayant son siège de direction effective en Italie, pourvu que le taux précité n'excède pas le taux maximal applicable aux bénéfices des sociétés qui sont des résidents de la Belgique;

b) de prélever le précompte mobilier sur les dividendes afférents à une participation se rattachant effectivement à un établissement stable ou une base fixe dont dispose en Belgique une société qui est un résident de l'Italie ou une association ayant son siège de direction effective en Italie et qui est imposable comme une personne morale en Belgique.

5. A l'article 25, paragraphe 1, le membre de phrase « sans préjudice des recours prévus dans le cadre de la procédure contentieuse interne de ces Etats ou des demandes de remboursement introduites sur la base de l'article 28 » doit être interprétée en ce sens que le contribuable ne peut demander la mise en œuvre de

Art. 31.

Beëindiging

Deze overeenkomst blijft van kracht zolang zij niet door een Overeenkomstslijtende Staat wordt opgezegd; maar elke Overeenkomstslijtende Staat kan, tot en met de 30ste juni van elk kalenderjaar vanaf het vijfde jaar dat volgt op het jaar van de uitwisseling van de akten van bekraftiging, aan de andere Overeenkomstslijtende Staat, langs diplomatische weg een schriftelijke opzegging doen toekennen. In geval van opzegging vóór 1 juli van zodanig jaar, zal de overeenkomst voor de laatste maal van toepassing zijn:

a) op de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld ten laatste op 31 december van het jaar van de opzegging;

b) op de andere belastingen geheven naar inkomsten van belastbare tijdperken die eindigen vóór 31 december van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat van de opzegging.

Ten blyke waarvan, de gevoldmachtigden van de twee Staten deze overeenkomst hebben ondertekend en daaraan hun zegel hebben gehecht.

Gedaan te Rome, op 29 april 1983 in tweevoud, in de Nederlandse, de Franse en de Italiaanse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek.

Voor het Koninkrijk België :

M. RYMANANS.

Voor de Italiaanse Republiek :

B. CORTI.

SLOTPROTOCOL

Bij de ondertekening van de overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting op het gebied van belastingen naar het inkomen, heden tussen België en Italië gesloten, zijn de ondergetekende gevoldmachtigden overeengekomen dat de volgende bepalingen een integrerend deel van die overeenkomst vormen.

1. In artikel 7, paragraaf 3, verstaat men onder « kosten die ten behoeve van de vaste inrichting zijn gemaakt » kosten die rechtstreeks op de werkzaamheden van de vaste inrichting betrekking hebben.

2. De bepalingen van artikel 19, paragrafen 1, b, en 2, b, zijn niet van toepassing indien de genietter van de inkomsten de nationaliteit van beide Overeenkomstslijtende Staten bezit.

3. De bepalingen van artikel 19, paragrafen 1 en 2, zijn van toepassing op beloningen en pensioenen die door de volgende diensten of instellingen aan hun personeel worden toegekend :

a) met betrekking tot België :

- de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen;
- de Regie van Posterijen;
- de Regie van Telegrafie en Telefonie;
- het Commissariaat-Generaal voor Toerisme;
- de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel;

b) met betrekking tot Italië :

- de Administratie der Italiaanse Spoorwegen (Azienda Autonoma delle Ferrovie dello Stato);
- de Administratie van de Diensten voor Posterijen en Telecommunicatie (le Amministrazioni delle Poste e delle Telecomunicazioni);
- de Italiaanse Nationale Dienst voor Toerisme (Ente Nazionale Italiano per il Turismo);
- het Instituut voor de Buitenlandse Handel (Istituto Nazionale per il Commercio Estero).

4. Geen enkele bepaling van artikel 24 mag aldus worden uitgelegd dat zij België belet :

a) het totaal bedrag van de winsten van een Belgische vaste inrichting van een vennootschap die inwoner is van Italië of van een vereniging die haar plaats van werkelijke leiding in Italië heeft, aan de belasting te onderwerpen tegen het tarief dat door de Belgische wetgeving is bepaald, op voorwaarde dat dit tarief niet hoger is dan het maximum tarief dat van toepassing is op de winsten van vennootschappen die inwoner zijn van België;

b) de roerende voorheffing te heffen van dividenden uit een aandelenbezit dat wezenlijk verbonden is met een in België gelegen vaste inrichting of vaste basis van een vennootschap die inwoner is van Italië of van een vereniging die haar plaats van werkelijke leiding in Italië heeft en als een rechtspersoon in België belastbaar is.

5. In artikel 25, paragraaf 1, moet het zinsdeel « onverminderd de rechtsmiddelen welke in het kader van de interne procedure inzake geschillen van die Staten zijn bepaald of de verzoeken om terugvalle die op grond van artikel 28 werden ingediend » aldus worden uitgelegd, dat de belastingplichtige slechts om de

la procédure amiable qu'après avoir engagé la procédure contentieuse interne ou avoir introduit une demande de remboursement sur la base de l'article 28.

Fait à Rome, le 29 avril 1983 en double exemplaire, en langues française, néerlandaise et italienne, les trois textes faisant également foi.

Pour le Royaume de Belgique :

M. RYΜΕΝΑΝΣ.

Pour la République Italienne :

B. CORTI.

toepassing van de regeling voor onderling overleg kan verzoeken nadat hij de interne procedure inzake geschillen heeft ingesteld of een verzoek om teruggave op grond van artikel 28 heeft ingediend:

Gedaan te Rome, op 29 april 1983 in tweevoud, in de Nederlandse, de Franse en de Italiaanse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek.

Voor het Koninkrijk België :

M. RYΜΕΝΑΝΣ.

Voor de Italiaanse Republiek :

B. CORTI.

ANNEXE 2

BIJLAGE 2

PROTOCOLE ADDITIONNEL

MODIFIANT LE PROTOCOLE FINAL A LA CONVENTION ENTRE LA BELGIQUE ET L'ITALIE EN VUE D'EVITER LES DOUBLES IMPOSITIONS ET DE PREVENIR LA FRAUDE ET L'EVASION FISCALES EN MATIERE D'IMPOTS SUR LE REVENU, SIGNE A ROME LE 29 AVRIL 1983

SA MAJESTE LE ROI DES BELGES

et

LE PRESIDENT DE LA REPUBLIQUE ITALIENNE,

désireux de modifier les dispositions de la convention entre la Belgique et l'Italie en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir la fraude et l'évasion fiscales en matière d'impôts sur le revenu, signée à Rome le 29 avril 1983,

ont décidé de conclure un protocole additionnel à cette convention et ont désigné à cet effet comme leurs plénipotentiaires :

Sa Majesté le Roi des Belges :

S.E. Joseph Trouveroy, Ambassadeur du Royaume de Belgique;

Le Président de la République Italienne :

S.E. Renato Ruggiero, Directeur général pour les Affaires économiques du Ministère des Affaires étrangères,

lesquels, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs, reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes :

Article 1.

Le paragraphe 3 du protocole final à la convention entre la Belgique et l'Italie en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir la fraude et l'évasion fiscales en matière d'impôts sur le revenu, signé à Rome le 29 avril 1983 est remplacé par le texte ci-après :

« 3. Les dispositions de l'article 19, paragraphes 1 et 2, s'appliquent aux rémunérations et pensions allouées à leur personnel par les services ou organismes suivants :

» a) en ce qui concerne la Belgique :

- » — la Société nationale des Chemins de fer belges;
- » — la Régie des Postes;
- » — la Régie des Télégraphes et des Téléphones;
- » — le Commissariat général au Tourisme;
- » — l'Office belge du Commerce extérieur;
- » — la Banque nationale de Belgique;

» b) en ce qui concerne l'Italie :

- » — l'Administration des Chemins de fer italiens (l'Azienda Autonoma delle Ferrovie dello Stato);
- » — l'Administration des Services des Postes et des Télécommunications (l'Amministrazione delle Poste e delle Telecomunicazioni);
- » — l'Office national italien du Tourisme (l'Ente nazionale italiano per il Turismo);
- » — l'Institut pour le Commerce extérieur (l'Istituto per il Commercio estero);
- » — la Banque d'Italie (la Banca d'Italia). »

Art. 2.

1. Le présent protocole additionnel sera ratifié et les instruments de ratification seront échangés à Bruxelles le plus rapidement possible et en même temps que ceux de la convention entre la Belgique et l'Italie en vue d'éviter les doubles impositions et de prévenir la fraude et l'évasion fiscales en matière d'impôts sur les revenus et ceux du protocole final signés à Rome le 29 avril 1983.

2. Le présent protocole additionnel entrera en vigueur le quinzième jour suivant celui de l'échange des instruments de ratification et ses dispositions s'appliqueront aux impôts auxquels s'appliquent la convention et le protocole final mentionnés au paragraphe 1.

Art. 3.

Le présent protocole additionnel restera en vigueur aussi longtemps que s'appliqueront la convention et le protocole final mentionnés au paragraphe 1 de l'article 2.

AANVULLEND PROTOCOL

TOT WIJZIGING VAN HET SLOTPROTOCOL BIJ DE OVEREENKOMST TUSSEN BELGIE EN ITALIE TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING EN TOT HET VOORKOMEN VAN HET ONTDUIKEN EN HET ONTGAAN VAN BELASTING OP HET GEBIED VAN BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN, ONDERTEKEND TE ROME OP 29 APRIL 1983

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING DER BELGEN

en

DE PRESIDENT VAN DE ITALIAANSE REPUBLIEK,

wensende de bepalingen te wijzigen van de overeenkomst tussen België en Italië tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting op het gebied van belastingen naar het inkomen, ondertekend te Rome op 29 april 1983,

hebben besloten een aanvullend protocol bij deze overeenkomst te sluiten en hebben daartoe als hun gevormdheid aangeduid :

Zijne Majestet de Koning der Belgen :

Z.E. Joseph Trouveroy, Ambassadeur van het Koninkrijk België,

De President van de Italiaanse Republiek :

Z.E. Renato Ruggiero, Directeur-Général Economische Zaken van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, die, na hun in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten te hebben uitgewisseld, het volgende zijn overeengekomen :

Artikel 1.

Paragraaf 3 van het slotprotocol bij de overeenkomst tussen België en Italië tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting op het gebied van belastingen naar het inkomen, getekend te Rome op 29 april 1983, wordt vervangen door de volgende tekst :

« 3. De bepalingen van artikel 19, paragrafen 1 en 2, zijn van toepassing op beloningen en pensioenen die door de volgende diensten of instellingen aan hun personeel worden toegekend :

» a) met betrekking tot België :

- » — de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen;
- » — de Regie der Posterijen;
- » — de Regie van Telegrafie en Telefonie;
- » — het Commissariaat-Generaal voor Toerisme;
- » — de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel;
- » — de Nationale Bank van België;

» b) met betrekking tot Italië :

- » — de Administratie der Italiaanse Spoorwegen (l'Azienda Autonoma delle Ferrovie dello Stato);
- » — de Administratie van de Diensten voor Posterijen en Telecommunicatie (l'Amministrazione delle Poste e delle Telecomunicazioni);
- » — de Italiaanse Nationale Dienst voor Toerisme (l'Ente nazionale italiano per il Turismo);
- » — het Instituut voor de Buitenlandse Handel (l'Istituto per il Commercio estero);
- » — de Bank van Italië (la Banca d'Italia). »

Art. 2.

1. Dit aanvullend protocol zal worden bekraftigd en de bekraftigingsoorkonden zullen zo spoedig mogelijk te Brussel worden uitgewisseld, tegelijkertijd met deze van de overeenkomst tussen België en Italië tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting op het gebied van belastingen naar het inkomen, en deze van het slotprotocol, ondertekend te Rome op 29 april 1983.

2. Dit aanvullend protocol zal in werking treden de 15de dag die volgt op de dag van de uitwisseling van de bekraftigingsoorkonden en de bepalingen ervan zullen van toepassing zijn op de belastingen waarop de overeenkomst en het slotprotocol, vermeld in paragraaf 1, van toepassing zijn.

Art. 3.

Dit aanvullend protocol zal van kracht blijven zolang de overeenkomst en het slotprotocol, vermeld in paragraaf 1 van artikel 2, van toepassing blijven.

En foi de quoi, les soussignés dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent protocole additionnel et y ont apposé leurs sceaux.

Fait à Rome, le 19 décembre 1984 en double exemplaire, en langues française, néerlandaise et italienne, les trois textes faisant également foi.

Pour le Royaume de Belgique :

J. TROUVEROY.

Pour la République Italienne :

R. RUGGIERO.

Ten blyke waarvan de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit aanvullend protocol hebben ondertekend en daaraan hun zegel hebben gehecht.

Gedaan te Rome, op 19 december 1984 in tweevoud, in de Nederlandse, de Franse en de Italiaanse taal, de drie teksten zijnde gelijkelijk authentiek.

Voor het Koninkrijk België :

J. TROUVEROY.

Voor de Italiaanse Republiek :

R. RUGGIERO.